

χημικά χροικά

ΓΕΝΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ

ΕΠΙΣΗΜΟ ΟΡΓΑΝΟ ΤΗΣ ΕΝΩΣΕΩΣ ΕΛΛΗΝΩΝ ΧΗΜΙΚΩΝ

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 1981
OKTOBER 1981

Βιβλιοθήκη
Αναστασίου Σ. Κώνστα
(1897-1992)

ΤΟΜΟΣ
VOLUME 46 ΤΕΥΧΟΣ
NUMBER 10

Συντακτική Έπιτροπή

Θανάσης Βαλαβανίδης
Γιάννης Γαγλιός
Ειρήνη Δηλάρη
Βασίλης Καπούλας
Βασίλης Λαμπρόπουλος
Γεωργία Μαργωμένου-Λεωνιδοπούλου
Μαρία Μποτσιβάλη
Ναυσικά Παρθένη
Παναγιώτης Προύντζος
Γιώργος Σκάλος

Διοικούσα Έπιτροπή

Ειρήνη Δηλάρη Διευθύντρια Σύνταξης
Μαρία Μποτσιβάλη Γεν. Γραμματέας
Βασίλης Καπούλας
Γεωργία Μαργωμένου-Λεωνιδοπούλου
Γιώργος Σκάλος

Έκπρόσωποι Δ.Σ. τής Ε.Ε.Χ.

Παναγιώτης Παπαδόπουλος
Στέλιος Χατζηγιαννακός

Πληροφορίες

Πόπη Στάθη Κάνιγγος 27 τηλ.3621524

Υπεύθυνοι κατά τό Νόμο

Υπεύθυνος Έκδοσης
Παναγιώτης Ξυθάλης
Κάνιγγος 27 Τηλ. 3621524
Υπεύθυνος Τυπογραφείου
Γιώργος Ζαχαρόπουλος
Άγ. Βασιλείου 96 (Άγ. Δημήτριος)

Φωτοσύνθεση

ΦΩΤΟΚΕΙΜΕΝΟ Ε.Π.Ε.
Λ.Βουλιαγμένης 38 Τηλ. 9231806

Συνδρομές

Βιομηχανίες - Όργανισμοί	1000 δρχ.
ιδιώτες	500 »
Φοιτητές	100 »
Συνδρομή έξωτερικού	28 »
Τιμή τεύχους	30 »



Επιμέλεια Έκδοσης - Διαφημίσεων
ΕΚΔΟΤΙΚΗ
ΔΙΑΦΗΜΙΣΤΙΚΗ ΕΠΕ
Λ. Βουλιαγμένης 49 Τηλ. 9235487-8

Περιεχόμενα

- ΣΤ' Πανελλήνιο Συνέδριο Χημείας 19
- Στήλη Συντακτικής Έπιτροπής 20
- Έλεύθερη γνώμη 21
- Νέα από τό Γενικό Χημείο του Κράτους 22
- Κυβερνητικές Έκπαιδευτικές Πολιτικές και Έκπαίδευση
Διεθνής 25
- Ειδήσεις - Σχόλια 30
- Κώστας Τζήκας 32

Ή Ε.Ε.Χ. και ή Σ.Ε. τών Χημικών Χρονικών δέν εϋθύνονται
γιά άπόψεις πού διατυπώνονται στα έμπόγραφα κείμενα.

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΩΝ

Περιεχόμενο και Μορφή του Περιοδικού. Αυτά αναδιαμορφώνονται με τις μακροχρόνιες συλλογικές προσπάθειες του φορέα των Έλλήνων Χημικών.

Στά ΧΧ αντικατοπτρίζονται γενικά οι προβληματισμοί του κλάδου, οι σκοποί και στόχοι της ΕΕΧ μαζί με την πολιτική της επιδιώξης τους.

Μέσα στα πλαίσια αυτά και με τό ίδιο πνεύμα, τὰ ΧΧ θεωρούν ως κύριο σκοπό τους τήν ενημέρωση του κλάδου πάνω στα επαγγελματικά θέματα και στις επιτεύξεις της χημικής επιστήμης και της χημικής τεχνολογίας που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για προώθηση λύσεων κοινωνικο-οικονομικών προβλημάτων της χώρας μας.

Ταξινόμηση της Ύλης. Τὰ ΧΧ δημοσιεύουν άρθρα ή μελέτες, καθώς και κείμενα με μικρή έκταση, όπως ειδήσεις, κριτική και σχόλια πάνω σε θέματα της επιστήμης, της βιομηχανίας, της εκπαίδευσης, κλπ, καθώς και πάνω σε επαγγελματικές, συνδικαλιστικές ή άλλες δραστηριότητες της ΕΕΧ και των κλαδικών ή τοπικών συλλόγων. Στην ίδια κατηγορία υπάγονται επίσης και τὰ κείμενα ψηφισμάτων, ανακοινώσεων, ύπομνημάτων, νόμων, διαταγμάτων, αποφάσεων κλπ. Τὰ άρθρα και οι μελέτες διακρίνονται σε:

α) Ανασκοπήσεις ή ενημερώσεις πάνω σε θέματα καθαρής και έφαρμοσμένης χημείας και χημικής τεχνολογίας.

β) Άρθρα βιομηχανικού, τεχνικο-οικονομικού και οικονομολογικού ενδιαφέροντος σχετιζόμενα με τό έργο και τήν άποστολή του χημικού στην προσπάθεια της ανάπτυξης της εθνικής οικονομίας και της κοινωνικής προόδου της χώρας.

γ) Έρευνες και μελέτες με αντίκειμενο τήν αξιοποίηση ή τήν καλύτερη και πιό συμφέρουσα έκμετάλλευση των πλουτοπαραγωγικών πηγών της χώρας.

δ) Άρθρα και έρευνες του έκπολιτιστικού περιεχομένου που συνδέονται με τό έργο και τήν κοινωνική άποστολή των χημικών ή των έπιστημόνων γενικότερα, ως μελών του κοινωνικού συνόλου.

ε) Άρθρα και έρευνες σχετικές με τήν εκπαίδευση και τήν επιμόρφωση των χημικών.

στ) Άρθρα και μελέτες για τὰ επαγγελματικά θέματα των χημικών, κατά προτίμηση θεμελιωμένες με στατιστικά στοιχεία.

Για τήν κρίση των ένυπόγραφων άρθρων ή μελετών (ένός ή περισσοτέρων συγγραφέων), σημαντικό ρόλο παίζει ό χαρακτηρισμός (ή ή κατάταξη) τους σε μιά από τις παρακάτω κατηγορίες:

1. Άρθρα άνασκόπησης. Τὰ άρθρα αυτά χαρακτηρίζονται ως έμπεριστατωμένες μελέτες βιβλιογραφικής άνασκόπησης (reviews) με πλήρη κάλυψη του θέματος, ενημερωμένα με τὰ τελευταία βιβλιογραφικά δεδομένα, με τυχόν σύνδεση με άλλους έπιστημονικούς κλάδους και με κριτική συνεισφορά από τόν ή τούς συγγραφείς, ώστε να έξασφαλιζείται ό άπαιτούμενος βαθμός πρωτοτυπίας.

2. Ειδικά θέματα. Ανασκοπήσεις ή άλλου είδους κείμενα, που άποσκοπούν στο να ενημερώνουν τόν άναγνώστη πάνω σε ένα ειδικό θέμα. Αυτά τὰ άρθρα πρέπει να είναι βιβλιογραφικά ενημερωμένα, αλλά μόνο ως προς τό συγκεκριμένο θέμα. Επί πλέον τὰ πολύ έξειδικευμένα σημεία των άρθρων αυτών με συνοπτική διατύπωση καταχωρούνται με τή μορφή «παραρτήματος» στο τέλος της εργασίας και άποτελούν συμπληρωματική προσθήκη.

3. Θεωρητικά μέρη διατριβών. Αυτά είναι τμήματα διατριβών που έχουν έγκριθεί από Άνωτατες Σχολές και κατά τεκμήριο εκπληρώνουν τις προϋποθέσεις ενός άρθρου άνασκόπησης. Ωστόσο, ή ειδική προσαρμογή του κειμένου τους, σύμφωνα με τούς γενικότερους σκοπούς και τό πνεύμα του περιοδικού είναι πολλές φορές άπαραίτητη.

4. Διαλέξεις ή περιλήψεις διαλέξεων. Κείμενα κατάλληλα προσαρμοσμένα για τό περιοδικό. Η παράθεση βιβλιογραφίας

συνιστάται αλλά δεν είναι άπαραίτητη.

5. Μεταφράσεις (πιστές ή έλεύθερες) άρθρων δημοσιευμένων σε άλλα περιοδικά. Για τή δημοσίευσή τους είναι άπαραίτητη ή προσυεννόηση με τή Σ.Ε. των ΧΧ.

6. Άλλα κατατοπιστικά άρθρα ή δημοσιογραφικές έρευνες χωρίς αξιώσεις πρωτοτυπίας, αλλά με τή βασική προϋπόθεση να πραγματεύονται κάποιο θέμα πραγματικά γενικού ενδιαφέροντος.

Όργάνωση της Ύλης. Τὰ κείμενα των εργασιών που υποβάλλονται στη ΣΕ για δημοσίευση πρέπει να είναι δακτυλογραφημένα σε διπλό διάστημα και με περιθώρια 3-4 εκ. στο άριστερο και πάνω μέρος της σελίδας και σε τρία άντίτυπα.

Για τὰ άρθρα και τις μελέτες ακολουθούνται οι παρακάτω προδιαγραφές:

Η πρώτη σελίδα θα περιέχει τόν τίτλο της εργασίας που θα πρέπει να είναι συνοπτικός και ενημερωτικός και προηγείται του όνόματος του συγγραφέα. Στο όνομα ή στα όνόματα των συγγραφέων μπορεί να υπάρχουν άστερίσκοι που δείχνουν τις ύποσημειώσεις είτε σχετικά με τούς τίτλους ή τήν παρούσα διεύθυνση εργασίας τους κλπ. Άκολουθεί μιά ελληνική περιλήψη και περιγραφικές λέξεις (λέξεις κλειδιά).

Οι σελίδες της εργασίας θα πρέπει να είναι άριθμημένες. Τό όλο κείμενο που άποτελείται από ξεχωριστά κεφάλαια και ύποκεφάλαια θα πρέπει να είναι όλοκληρωμένο και καλά τεκμηριωμένο. Τό πρώτο κεφάλαιο είναι συνήθως ή εισαγωγή που καθορίζει τούς λόγους για τήν παρουσίαση της εργασίας και άναφέρεται συνήθως σε προηγούμενες εργασίες σ' αυτό τό θέμα. Σε χωριστή σελίδα ακολουθεί άγγλική περιλήψη με άγγλικό τίτλο της εργασίας (λέξεις κλειδιά) και τό όνομα ή τὰ όνόματα του ή των συγγραφέων. Η ειδική βιβλιογραφική ενημέρωση με παραπομπές στο κείμενο γράφεται στο τέλος του κειμένου, σύμφωνα με τις οδηγίες που δίδονται στα ΧΧ. Νέα Σειρά. Σε ιδιαίτερες σελίδες γράφονται οι πίνακες και στα σχήματα με τις λεζάντες και ό συγγραφέας σημειώνει τή θέση του πίνακα και του σχήματος μέσα στο κείμενο στο περιθώριο.

Μακροσκελείς πίνακες, με πολλές κατακόρυφες στήλες ή που περιλαμβάνουν χημικούς τύπους και άλλες παραστάσεις, πρέπει να υποβάλλονται σε τέτοια μορφή, ώστε να είναι δυνατή ή άπ' εύθείας φωτογράφησή τους σε σμίκρυνση, για να δημοσιευθούν. Τό ίδιο ισχύει για όλα τὰ σχήματα ή φωτογραφίες, που ένα καθαρό άναπαραγωγίσιμο πρωτότυπο πρέπει να συνοδεύει τό ένα από τὰ τρία άντίτυπα της εργασίας.

Επιμέλεια δοκιμών. Οι συγγραφείς είναι ύπεύθυνοι για τόν τελικό έλεγχο των κειμένων πριν από τό τύπωμα μέσα στον έλάχιστο δυνατό χρόνο και πάντως όχι με καθυστέρηση πάνω από 3 μέρες. Δραστικές τροποποιήσεις ή προσθήκες στο κείμενο κατά τό στάδιο αυτό δεν γίνονται δεκτές.

Υποβολή της Ύλης. Τὰ κείμενα των εργασιών κάθε κατηγορίας για δημοσίευση υποβάλλονται στα Χημικά Χρονικά (Κάνιγος 27) και πρέπει να συμφωνούν με τις τεχνικές προδιαγραφές. Άκόμα πρέπει να συνοδεύονται από ένα διαβιβαστικό γράμμα προς τή ΣΕ όπου με συνομία θα έξηγηθεί γιατί τό κείμενο της εργασίας μπορεί να θεωρηθεί ότι παρουσιάζει εύρύτερο ενδιαφέρον και είναι σημαντικό για τόν κλάδο. Στο γράμμα αυτό οι συγγραφείς θα καθορίζουν άκόμη σε ποιά από τις παραπάνω κατηγορίες άνήκει ή εργασία (για να διευκολυνθεί ή κρίση κάτω από τό αντίστοιχο πρίσμα).

Υπονοείται ότι ή βασική προϋπόθεση για τή δημοσίευση των κειμένων, που στέλνονται στα ΧΧ, είναι να μην έχουν δημοσιευτεί σε άλλο περιοδικό ή να μην έχουν σταλεί για δημοσίευση.



ΣΤ' ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΧΗΜΕΙΑΣ

«Παιδεία και Χημική Έκπαίδευση»

Ο χρόνος που μας χωρίζει από την έναρξη του ΣΤ' Πανελληνίου Συνεδρίου Χημείας είναι ελάχιστος.

Θά προσπαθήσουμε να κάνουμε μία πρώτη προσέγγιση των προβλημάτων και των λύσεων που θά έπεξεργαστεί τό Συνέδριο, μέ βάση τις περιλήψεις των έργων και την συνολική δουλειά που έχει γίνει γιά την οργάνωσή του.

Βασικός στόχος του Συνεδρίου είναι ή ανάλυση σέ βάθος του συγκεκριμένου θέματος και ή συμμετοχή των Χημικών, μέ βάση τά πορίσματα του Συνεδρίου, στίς αποφάσεις που τούς άφορούν.

Οι άπόψεις του κλάδου των Χημικών, όπως εκφράζονται άπό τόν φορέα τους την Ε.Ε.Χ. και τά πορίσματα των Συνεδρίων, όπως και γενικά οι άπόψεις κάθε μαζικού φορέα πρέπει νά άποτελούν ντοκουμέντα γιά κάθε κυβέρνηση που θέλει νά ύπηρετεί τά έθνικά και λαϊκά συμφέροντα.

Καιρός είναι νά βγούν οι μαζικοί χώροι άπό τό περιθώριο και νά πάρουν την θέση που τούς άρμόζει στην κοινωνικοπολιτική πραγματικότητα.

Έτσι θά σταματήσουν νά κανονίζουν τά πάντα οι γραφειοκρατικοί μηχανισμοί των ύπουργείων και θά ξεπεραστούν οι συντηρητικές αντίθέσεις των διαφόρων κλάδων.

Οι Χημικοί άνταποκρίθηκαν μέ μεγάλη προθυμία στό κάλεσμα της Ο.Ε. πράγμα που δείχνει την σοβαρότητα και την έπικαιρότητα του θέματος.

Μέσα άπό τις περιλήψεις των έργων άντιμετωπίζεται σέ όλη την έκτασή του τό θέμα της χημικής εκπαίδευσης (Στοιχειώδη, Μέση, Άνώτερη και Άνώτατη), οι μεταπτυχιακές σπουδές και ή συνεχιζόμενη εκπαίδευση.

Αναλύεται ή σχέση και οι επίδράσεις του συνολικού εκπαιδευτικού ζητήματος της χώρας μας στην χημική εκπαίδευση και τονίζεται ή άνάγκη διακλαδικής συνεργα-

σίας σέ εκπαιδευτικά θέματα.

Γίνεται άναφορά έτυμολογική και ιστορική στίς λέξεις και στην μεθοδολογία των φυσικών έπιστημών και ιδιαίτερα της Χημείας.

Άντιμετωπίζεται τό πρόβλημα των δασκάλων της Χημείας στα πλαίσια της όρθης διδασκαλίας της σ' όλες τις βαθμίδες.

Αναλύονται ειδικά θέματα διδασκαλίας και άσκησης και ό ρόλος της τεχνολογικής εξέλιξης και των έποπτικών μέσων στην διδασκαλία της Χημείας.

Όλα τά παραπάνω εξετάζονται σέ σχέση μέ την έλληνική πραγματικότητα και τά πρότυπα άλλων χωρών.

Τό Συνέδριο όπως είναι ήδη γνωστό θά γίνει στην αίθουσα Συνεδρίων της ΔΕΘ άπό Δευτέρα 30 Νοεμβρίου έως Σάββατο 5 Δεκεμβρίου 1981.

Η Οργανωτική Έπιτροπή θά φροντίσει γιά την έξυπνη ρέτηση των συνέδρων σχετικά μέ τόν ύπνο και τό φαγητό.

Η Ο.Ε. προσανατολίζεται στην ρύθμιση του προγράμματος του Συνεδρίου νά τοποθετηθούν τά θέματα που άφορούν την Μ.Ε. Παρασκευή και Σάββατο γιά νά μπορέσουν οι συνάδελφοι της Μ.Ε. νά τά παρακολουθήσουν.

Τό Συνέδριο θά έμπλουτισθεί μέ παράλληλες προβολές και εκθέσεις βιβλίων, έποπτικών μέσων και εκπαιδευτικού ύλικού γενικά. Επίσης θά πραγματοποιηθούν δεξίωση γνωριμίας, άποχαιρετιστήρια συνεστίαση, έπισκέψεις στα εργοστάσια, ξενάγηση στην πόλη και μία έκδρομή στην Βεργίνα.

Στά πλαίσια του προγράμματος θά γίνουν συζητήσεις στό τέλος κάθε ένότητας θεμάτων μέ στόχο την πληρέστερη άνάλυση και την έξαγωγή των συμπερασμάτων του Συνεδρίου.

Στό Συνέδριο θά συμμετάσχουν άρκετοί Ξένοι προσκεκλημένοι σάν ειδικοί εισηγητές ή παρατηρητές του Συνεδρίου.

Η Οργανωτική Έπιτροπή

ΣΤΗΛΗ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Τό ΣΤ' Πανελλήνιο Συνέδριο Χημείας και τά Χημικά Χρονικά

Όσοι από τους συναδέλφους παρακολουθούν με κάποια προσοχή τά Χ.Χ. θά έχουν διαπιστώσει ότι σέ κάθε τεύχος τούς τελευταίους μήνες, υπάρχει τουλάχιστον μία σελίδα αφιερωμένη στό ΣΤ' Πανελλήνιο Χημικό Συνέδριο πού θά γίνει στό Θεσσαλονίκη από τίς 30 Νοεμβρίου έως τίς 5 Δεκεμβρίου. Καί αυτό γιατί πιστεύουμε άκράδαντα ότι κάθε Πανελλήνιο Συνέδριο Χημείας μπορεί νά προσφέρει σημαντικές υπηρεσίες στόν κλάδο.

Σάν συντακτική επιτροπή τών Χ.Χ. προσπαθήσαμε νά κάνουμε γνωστή καί στόν τελευταίο συνάδελφο τήν έπικείμενη πραγματοποίηση του συνεδρίου, τούς στόχους του, τούς κανονισμούς του. Οί δικές μας προσπάθειες, οι προσπάθειες τών άλλων συναδέλφων καί κυρίως οι προσπάθειες τών μελών τής 'Οργανωτικής 'Επιτροπής, πού δούλεψε άκούραστα, φαίνονται αύτή τή στιγμή νά καρποφορούν - ή ποσότητα καί ή ποιότητα τών συμμετοχών είναι έντυπωσιακή.

Εύχόμαστε, γιά τό καλό του κλάδου, τό Συνέδριο νά έχει έπιτυχία.

Θά θέλαμε νά κάνουμε μία τελευταία παρατήρηση πριν από τήν έναρξη του συνεδρίου πού βασίζεται στόν έμπειρία από τό προηγούμενο Πανελλήνιο Χημικό Συνέδριο.

Ο αριθμός τών συναδέλφων πού θά πάρει μέρος στίς εργασίες στόν Θεσσαλονίκη δέν μπορεί παρά νά είναι ένα μικρό μέρος από τό σύνολο του κλάδου. Άλλά καί εκείνοι, οι όποιοι εργάζονται στόν εκπαίδευση καί θά προμηθευτούν καί θά μελετήσουν τόν τόμο μέ τά πρακτικά του συνεδρίου θά είναι ή μειοψηφία τών 'Ελλήνων χημικών.

Όμως τά συμπεράσματα, τουλάχιστον τά συμπεράσματα, του συνεδρίου γιά τήν παιδεία καί τή χημική εκπαίδευση στόν χώρα μας άφορούν τόν κάθε χημικό.

Προτείνουμε λοιπόν στούς συναδέλφους πού θά πάρουν μέρος στό συνέδριο νά δημιουργήσουν μία επιτροπή πού θά έπεξεργαστεί καί θά στείλει στό Χ.Χ. ένα όλιγοσέλιδο κείμενο, πού νά άποδίδει συνοπτικά τούς προβληματισμούς του κλάδου γιά τήν Παιδεία καί τή Χημική εκπαίδευση στόν χώρα μας καί τίς τυχόν προτάσεις πός τήν πολιτεία.

Έκτός από τό κείμενο αυτό γιά τά Χ.Χ. νομίζουμε ότι πρέπει νά έτοιμαστεί καί νά δοθεί στόν τύπο ένα άκόμα κείμενο, πού θά είναι πιό συνοπτικό καί έκλαϊκευμένο. Γιά νά διευκολυνθούν καί οι δημοσιογράφοι, οι όποιοι παρά τήν καλή τους διάθεση εμφάνισαν επανειλημμένα άλλοιωμένες τίς άπόψεις του κλάδου στόν ήμερήσιο τύπο.

Διαγωνισμός Φωτογραφίας γιά έγχρωμα έξώφυλλα τών Χημικών Χρονικών

Τά έξώφυλλα τής Γενικής Έκδοσης τών Χημικών Χρονικών πρέπει νά γίνουν πολύχρωμα καί νά βελτιωθεί ή εμφάνιση του περιοδικού μας. Είναι μία εξέλιξη τής τεχνολογίας καί επιτακτική άνάγκη τής εποχής μας.

Χρειαζόμαστε τήν βοήθειά σας καί τίς φωτογραφικές σας ικανότητες. Θέλουμε νά προκηρύξουμε ένα Διαγωνισμό Φωτογραφίας σέ έγχρωμες διαφάνειες (σλάιτς) ή σέ έγχρωμο φωτογραφικό χαρτί.

Τά θέματα τών φωτογραφιών πρέπει ν' άφορούν τή Χημεία καί τίς εφαρμογές της. (Γιά παραδείγματα έγχρωμων έξωφύλλων τά περιοδικά Nature, Chemistry in Britain, Science κ.ά.).

Ζητάμε τή γνώμη σας καί τή βοήθειά σας.

Γράψτε μας τίς ιδέες σας ή έλάτε νά συζητήσετε μαζί μας.



Ψυχοφάρμακα -

Απάντηση του Τμήματος Φαρμακοχημείας

Αγαπητή συνάδελφος,

Από τη στήλη ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΓΝΩΜΗ των Χημικών Χρονικών τεύχος Απριλίου 1981, πληροφορηθήκαμε τα καλά σας λόγια για το σεμινάριο «ΨΥΧΟΦΑΡΜΑΚΑ» που οργάνωσε το Τμήμα Φαρμακοχημείας (και όχι Φαρμακολογίας όπως ίσως από παραδρομή αναφέρετε) της ΕΕΧ και σας ευχαριστούμε.

Συμφωνούμε απόλυτα με αυτά που γράφετε κλείνοντας το γράμμα σας ότι δηλαδή «Η επιστημονική σκέψη και προβολή της όταν χάνει το κοινωνικό προσανατολισμό της, όσο πλούσια κι αν είναι χάνει την αξία της». Σας βεβαιώνουμε ότι το συμβούλιο του Τμήματος Φαρμακοχημείας αυτή τη γενική άρχη προσπαθεί να την πραγματοποιεί με κάθε τρόπο και ευκαιρία.

Άλλο όμως ή κοινωνική διάσταση και λειτουργία της επιστήμης και άλλο ή «ιδεολογική χρησιμοποίηση της επιστήμης» που οδηγεί στην παραποίηση της επιστήμης.

Αν λοιπόν έχετε στην διάθεσή σας:

- στοιχεία που να αποδεικνύουν ότι «ο μέσος όρος ηλικίας όλο και κατεβαίνει» (σε ποιά περιοχή)
- μελέτες που να συσχετίζουν τα ψυχοφάρμακα με την ναρκωμανία (κατά την γνώμη μας οι ψυχασθένειες δεν έχουν καμία σχέση με τα ναρκωτικά)
- αμφίπλευρη πληροφόρηση πάνω στα διεθνή και ελληνικά δεδομένα για τη χρήση των ψυχοφαρμάκων, και οτιδήποτε σχετικό με τα ψυχοφάρμακα που έπρεπε κατά τη γνώμη σας να λεχθεί και δεν ελέγχθη, παρακαλούμε στείλτε το στο Τμήμα και μεϊς ευχαριστώσθα τό δημοσιεύσουμε στα Χημικά Χρονικά και θά τό κοινοποιήσουμε στα μέλη μας.

Ευχαριστούμε για τό ενδιαφέρον που δείξατε. Περιμένουμε απάντησή σας.

Φιλικά

Μ. Καζάνης

Γραμματέας του τμήματος

Φαρμακοχημείας

20/7/81

Απάντηση στο τμήμα Φαρμακοχημείας

Αγαπητοί Συνάδελφοι,

Σχετικά με την επιστολή σας της 20/7/81 με ίκανοποιεί ότι συμφωνείτε απόλυτα για τον κοινωνικό προσανατολισμό της επιστημονικής σκέψης που πρέπει να μας οδηγεί στην αποστολή μας.

Γιατί όμως θά ήταν «ιδεολογική χρησιμοποίηση» της επιστήμης και παραποίησή της, όπως υποστηρίζετε, αν στο σεμινάριο γινόταν από τους ομιλητές απλή αναφορά:

- ότι τά ψυχοφάρμακα που δίνονται με Ιατρική συνταγή στους άσθενείς από τά φαρμακεία και τά ναρκωτικά που προμηθεύονται οι λήπτες σπάζοντας τά φαρμακεία είναι σέ μεγάλο μέρος, οι ΙΔΙΕΣ χημικές ουσίες που δρούν στό κεντρικό νευρικό σύστημα και προκαλούν εξάρτηση.
 - σχέση τής ποιότητας ζωής, που μās επιβλήθηκε (άστυφιλία, εκρίζωση παραδόσεων, άνεργεία, άνασφάλεια, άγχος, κίνδυνος πυρηνικού πολέμου και πάρα πολλά άλλα) και ψυχοφαρμάκων, εξάρτησης, ναρκωμανίας.
 - σχέσης φαρμακευτικής βιομηχανίας, κέρδους, διαφήμισης, κατανάλωσης.
- Όσον άφορά «τά στοιχειά» τήν «άμφίπλευρη πληροφόρηση», «τίς μελέτες» κ.τ.λ., οι θάνατοι τόσων νέων ανθρώπων από ναρκωτικά τώρα τελευταία στή χώρα μας, όπως επίσημα και τεμηριωμένα ανακοινώθηκε σέ πρόσφατο συνέδριο Τοξικολογίας από άρμόδους επιστήμονες στή Θεσσαλονίκη και όπως δηλώνεται από τίς επίσημες άρχές του τόπου μας, ΔΕΝ άφίνουν περιθώρια για λογοπαίγνια για μās τους επιστήμονες.

Αγαπητοί συνάδελφοι, νομίζω ότι σέ ένα σεμινάριο περι πυρηνικής ένεργείας ΔΕΝ θά είναι «ιδεολογική χρησιμοποίηση» τής επιστήμης και παραποίησης της αν καταγγελθεί ή παραγωγή πυρηνικών όπλων και από σήμερα ή κατασκευή βόμβας νετρονίου από τάς Η.Π.Α.

Φιλικά

21/8/81

Π. Μπουντούρογλου - Καρακάση

Απάντηση του τμήματος Φαρμακοχημείας

Τό τμήμα Φαρμακοχημείας ευχαριστεϊ τήν συνάδελφο για τον έποικοδομητικό διάλογο που είχε μαζί της από τά Χ.Χ.

Επιστολή στον συνάδελφο Λάμπρο Μαυρομάτη από τον Πρόεδρο του Π.Σ.Χ.Β.

Αγαπητέ Λάμπρο,

Μετά τήν ύποβολή τής παραίτησης σου από τό Δ.Σ. του Π.Σ.Χ.Β. νοιώθω τήν ύποχρέωση να σέ ευχαριστήσω προσωπικά για τήν μέχρι σήμερα συνεργασία μας και να εκφράσω τή δική μου εκτίμηση και τήν εκτίμηση του Δ.Σ. για τήν προσφορά σου και σαν μέλος του συλλόγου και σαν μέλος του Δ.Σ.

Εκτιμώ ειλικρινά τήν ύπευθυνότητά σου, τήν άγωνιστική σου συνέπεια και τίς μέχρι σήμερα πολύχρονες ύπηρεσίες σου στήν έξυπνέτηση των συμφερόντων του κλάδου, τήν προσφορά και τον άγώνα σου σέ καιρούς εύκολους και δύσκολους που μαζί με τον άγώνα άλλων συναδέλφων συνέβαλαν στήν σημερινή δημοκρατική λειτουργία του Π.Σ.Χ.Β. και στίς κατακτήσεις των χημικών και των χημικών Βιομηχανίας ειδικότερα.

Τό γεγονός τής συνταξιοδότησης σου δεν σημαίνει βέβαια άπομάκρυνση σου από τά κοινά του χώρου μας.

Πιστεύω πως έχεις πολλά άκόμα να προσφέρεις και από αυτή τή θέση για τό καλό όλων μας.

Θά είναι χαρά για μās να συνεχισθεί ή συνεργασία μας και θά είναι πάντα εύπρόσδεκτη ή κάθε άποψη και συμβολή σου.

Μέ βαθείά εκτίμηση

Μανόλης Δασκαλάκης

Πρόεδρος Π.Σ.Χ.Β.

17/7/81

ΝΕΑ ΑΠΟ ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΧΗΜΕΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Έπιδωμα επικίνδυνης και άθυγιεινής εργασίας για τούς χημικούς του ΓΧΚ

Από τό Σύλλογο τών Χημικών του Γενικού Χημείου του Κράτους δίνονται στοιχεία σχετικά μέ τήν άναγνώριση του άθυγιεινού και επικινδύνου του έπαγγέλματος καθώς και τήν διεκδίκηση του σχετικού έπιδόματος:

Α. Πώς πεθαίνουν οί χημικοί του ΓΧΚ

Από στοιχεία πού είναι στή διάθεση του Συλλόγου προκύπτει ότι από τό 1979 έως και σήμερα πέθαναν συνολικά 5 χημικοί του ΓΧΚ, οί τρεις έν ένεργεία και οί δύο σέ σύνταξη. Όλοι οί χημικοί αυτοί πέθαναν από καρκίνο, μερικές φορές ραγδαίας εξέλιξης, και σέ ηλικίες 41, 54 και 58 έτών, εκτός τών συνταξιούχων.

Β. Υπόμνημα πού άπηύθυνε ό Σύλλογος στόν Υπουργό Οικονομικών κ. Μ. Έβερτ, τόν άμεσο προϊστάμενο του ΓΧΚ, τόν Μάιο του 1980:

Αθήνα 29 Μαΐου 1980 Αριθ. Πρωτ.: 99
Κύριο Υπουργό Οικονομικών

ΘΕΜΑ: «Χορήγηση έπιδόματος επικινδύνου και άθυγιεινής εργασίας στους χημικούς του ΓΧΚ.»

Κύριε Υπουργέ,

Θεωρούμε δίκαιο και άπαραίτητο νά μās χορηγηθεί έπιδωμα επικινδύνου και άθυγιεινής εργασίας άνερχόμενο σέ 30% του βασικού μηνιαίου μισθού μας. Τό έπιδωμα αυτό έχει κατοχυρωθεί ως διατηρητέο για ώρισμένους κλάδους δημοσίων υπαλλήλων, και για τούς φαρμακοποιούς δημοσίου υπαλλήλους άνέρχεται στό 30% του βασικού μισθού (Π.Δ., 904/78, ΦΕΚ Α' 217/11-12-78). Επίσης τό έπιδωμα αυτό μετά τήν έφαρμογή του άνωτέρω Π.Δ. έχει δοθεί στους κτηνιάτρους του Υπουργείου Γεωργίας σέ ποσοστό 30% επί του βασικού μισθού (Ν.977/79, ΦΕΚΑ 236/16-10-79).

Για τήν τεκμηρίωση του αιτήματός μας σās γνωστοποιούμε τά εξής:

Α. ΓΕΝΙΚΑ

1. Τό έπιδωμα αυτό χορηγείται ήδη στους φαρμακοποιούς δημοσίου υπαλλήλους, μέ τούς όποιους έχουμε παρόμοιους, άν όχι χειρότερους, όρους εργασίας (Π.Δ. 150/8-12-74 και Π.Δ. 904/78).

2. Τό Υπουργείο Παιδείας μέ τό ύπ' αριθμ. 4776/22-3-1980 έγγραφό του προς τό Υπ. Οικονομικών (Γ.Α.Κ.) συνηγορεί και μάλιστα υποβάλλει σχέδιο Νόμου σχετικό μέ τήν χορήγηση του έπιδόματος αυτού στους χημικούς

των Άνωτάτων Εκπαιδευτικών Ίδρυμάτων, όπως αυτό χορηγείται στους φαρμακοποιούς.

3. Στόν κανονισμό άσφαλίσεως του ΙΚΑ τό έπάγγελμα του χημικού χαρακτηρίζεται σαν «ιδιαζόντως βαρεία και άθυγιεινή εργασία» (άποφ. Υπ. Εργασίας 55575/18-11-75: ΦΕΚ Β' 816/7-12-75, κεφ. ιθ' παρ. Β β).

4. Τό ίδιο μέ έμās αίτημα διεκδικούν ήδη οί υπόλοιποι χημικοί Δημόσιοι υπάλληλοι τής Χώρας (αίτηση του συνδέσμου τους προς έσās 91/14-11-79).

5. Οί ΗΠΑ και ή ΕΟΚ έχουν θεσπίσει άνώτατα έπιτρεπόμενα όρια συγκεντρώσεων ουσιών στους χώρους εργασίας, οί όποιες χαρακτηρίζονται ως επικίνδυνες για τήν υγεία, μερικές δέ και καρκινογόνες.

Ός τέτοιες ουσίες χαρακτηρίζονται τό άκρυλονιτρίλιο, ό άμίαντος, τό τριχλωροαιθυλένιο, τό 1,2 διχλωροαιθάνιο, τό παραδιχλωροβενζόλιο, ό τετραχλωράνθρακας, ή άμμωνία, ό αιθέρας, ή ισοπροπυλική άλκοόλη, ή μεθυλική άλκοόλη, ή πυριδίνη, τό βινυλοχλωρίδιο κ.ά.

Τά άνώτατα έπιτρεπόμενα όρια συγκεντρώσεως τών ουσιών αυτών στόν άέρα τών χώρων εργασίας καθορίζονται σέ μερικά μόλις μέρη ανά έκατομμύριο (1-400 PPM).

Οί περισσότερες από τίς ουσίες αυτές αποτελούν κοινά αντιδραστήρια τών χημικών αναλυτικών εργαστηρίων.

Β. ΕΙΔΙΚΑ ΓΙΑ ΤΟ Γ.Χ.Κ.

1. Οί όροι και συνθήκες εργασίας τών χημικών του ΓΧΚ περιγράφονται αναλυτικά στήν έκθεση τής έπιτροπής από χημικούς του ΓΧΚ, ή όποια έχει συσταθεί από έσās, για τήν διαπίστωση τών όρων εργασίας τών χημικών στα χημικά εργαστήρια Άττικής του ΓΧΚ (άποφ. 21347/933/79)

Η Έκθεση αυτή δείχνει παραδειγματικά τήν κατάσταση πού έπικρατεί έν γένει στα εργαστήρια του ΓΧΚ.

2. Κατά τήν καθημερινή μας εργασία χρησιμοποιούμε μεταξύ άλλων τίς ουσίες πού άναφέρονται παραπάνω στό σημείο Α5. Οί συγκεντρώσεις τών ουσιών αυτών στόν άέρα τών εργαστηρίων είναι μεγαλύτερες από ό,τι είναι παραδεκτό ως όριο άσφαλείας, δεδομένου ότι κατά ένα πρόχειρο ύπολογισμό μας (λαμβάνοντας ύπ' όψη τόν έτήσιο αριθμό τών αναλύσεων του ΓΧΚ, 850.000 περίπου, τόν αριθμό τών χημικών και τούς χρησιμοποιούμενους τοξικούς διαλύτες για αναλυτικούς σκοπούς) κάθε χημικός του ΓΧΚ χρησιμοποιεί καθημερινά 1,5 περίπου λίτρο

τοξικών διαλυτών.

3. Ειδικότερα τὰ τελωνειακά δείγματα, τὰ ὁποῖα ἐξετάζουμε καὶ τὰ ὁποῖα συνιστοῦν ἓνα πολὺ μεγάλο ποσοστὸ τῶν συνολικῶν ἐξεταζομένων δειγμάτων, ἀποτελοῦνται ἀπὸ οὐσίες προοριζόμενες γιὰ πρῶτες ὕλες βιομηχανίας ἴδιες μὲ αὐτές πού ἀναφέρονται στὸ σημεῖο Α5, ἐντομοκτόνα, φυτοφάρμακα καὶ διάφορες ἄλλες οὐσίες, πολλὲς ἀπὸ τίς ὁποῖες εἶναι ἀγνώστου φύσεως καὶ οἱ ὁποῖες μετὰ τὴν χημικὴ ἀνάλυση καὶ ταυτοποίηση τους ἀποδεικνύονται τοξικὲς καὶ ἐπικίνδυνες.

4. Ἡ χρησιμοποίηση πτητικῶν καὶ εὐφλέκτων οὐσιῶν κατὰ τίς ἀναλύσεις σὲ συνδυασμὸ μὲ θέρμανση (π.χ. κατὰ τίς ἀποστάξεις), ἡ χρησιμοποίηση ὀβίδων πεπιεσμένων ἀερίων (ὕδρογόνου, ὀξυγόνου κλπ.), ἡ ἀναγκαῖα χρησιμοποίηση λύχνων φωταερίου καθὼς καὶ ἡ παρασκευὴ θερμῶν καυστικῶν δειγμάτων (π.χ. πυκνῶν ὀξέων) ἔχουν ὀδηγήσει πολλὰς φορὲς σὲ ἐκρήξεις, πυρκαγιές καὶ ἄλλα ἐπικίνδυνα ἀτυχήματα.

Εἶναι γνωστὰ στὴν ὑπηρεσία πολλὰ τέτοια παραδείγματα καθὼς καὶ οἱ συνάδελφοι οἱ ὁποῖοι φέρνουν τὰ σημάδια τέτοιων ἀτυχημάτων.

Σὲ πρόσφατα τέτοιο ἀτύχημα σὲ παράρτημά μας, δύο συνάδελφοι ἐκινδύνεψαν σοβαρά, μεταφέρθηκαν ἐπείγοντως μὲ ἐγκαύματα στὸ ΚΑΤ, ὁ ἓνας δὲ βρίσκεται ἀπὸ μῆνες τῶρα ὑπὸ ἰατρικὴ παρακολούθηση καὶ ἀναρρωτικὴ ἄδεια.

5. Οἱ περισσότεροι ἀπὸ μᾶς ὑποφέρουν ἀπὸ ἀλλεργίες καὶ δυνατοὺς πονοκεφάλους, πού προφανῶς ὀφείλονται στὸ περιβάλλον τῆς ἐργασίας μας. Ὅλος δὲ ὁ κλάδος βρίσκεται σὲ τρομερὴ ἀνησυχία λόγω τῶν σχετικῶν πολλῶν κρουσμάτων καὶ θανάτων συναδέλφων ἀπὸ καρκίνο κατὰ τὸν τελευταῖο καιρὸ.

ΕΠΕΙΔΗ οἱ συνθήκες τῆς ἐργασίας μας πραγματικὰ ἐκθέτουν σὲ κίνδυνο τὴν ὑγεία καὶ τὴν ζωὴ μας,

ΕΠΕΙΔΗ ὅποια μέτρα καὶ ἂν ληφθοῦν δὲν ἀποσβῆνουν τὸν κίνδυνο αὐτό,

ΖΗΤΟΥΜΕ νὰ ἐγκρίνετε τὴν χορήγηση τοῦ ἐπιδόματος ἐπικινδύνου καὶ ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας γιὰ τοὺς χημικοὺς τοῦ ΓΧΚ.

Γιὰ τὸ Διοικητικὸ Συμβούλιο

Ὁ Πρόεδρος

Ἡ Γεν. Γραμματέα

Γ. Ἐκθεση τῆς (31-7-1980) ἐπίσημης ἐπιτροπῆς μελέτης τῶν συνθηκῶν ἐργασίας στοὺς χώρους τῶν ἐργαστηρίων τοῦ ΓΧΚ, τῆς περιοχῆς Ἀττικῆς, ἡ ὁποία συστάθηκε μὲ ὑπουργικὴ ἀπόφαση (21347/933/79) καὶ στὴν ὁποία συμμετεῖχαν, εἴτε ὡς ὑπηρεσιακοὶ παράγοντες εἴτε ὡς ἐκπρόσωποι τοῦ συλλόγου, οἱ συνάδελφοι Θ. Καντσός, Δ. Μαρκεζός, Ζ. Ξενάκη, Μ. Μποτσιβάλη, Ἐ. Λαγουδάκη καὶ Α. Τσάτσου.

Ἡ ἐκθεση εἶναι ἐκτεταμένη καὶ καλύπτει ὅλα τὰ αἷτια καὶ τίς συνθήκες πού κάνουν τὴν ἐργασία τῶν χημικῶν τοῦ ΓΧΚ καὶ ἐπικίνδυνη καὶ ἀνθυγιεινὴ. Προτείνει διάφορα μέτρα τὰ ὁποῖα πρέπει νὰ παρθοῦν ὅσον ἀφορᾷ τὴ λειτουργία τῶν ἐργαστηρίων (ἀπαγωγές ἐστίες, εἰδικὸ σύστημα ὑδρεύσεων, εἰδικὸ σύστημα κλιματισμοῦ κ.ἄ.) καὶ

τὴν προστασία τῶν χημικῶν. Ἐκτὸς ὅμως ἀπὸ αὐτὰ κάνει καὶ μίαν ἄλλου ἐπιπέδου πρόταση, ἀναγνωρίσεως τὴν ἔλλειψη πλήρους ἐπιγνώσεως τῶν κινδύνων πού ἀπειλοῦν τοὺς χημικοὺς, προτείνει δηλαδὴ τὴ σύσταση ἐπιτροπῆς γιὰ τὴν μελέτη καὶ ἐκδοση εἰδικῶν ὁδηγιῶν ἀσφαλείας γιὰ τοὺς χημικοὺς τῶν ἐργαστηρίων τοῦ ΓΧΚ (ἐπικίνδυνες ἀναλύσεις, ἐπικίνδυνα ἀντιδραστήρια, ὁδηγίες γιὰ πρῶτες βοήθειες σὲ περίπτωση ἀτυχημάτων κατὰ τὴν χρῆση χημικῶν ἀντιδραστηρίων κλπ.).

Καὶ συμπεραίνει: «Ἀπὸ ὅσα ἔχουμε ἐκθέσει, συμπεραίνεται ὅτι τὸ ἐπάγγελμα τοῦ χημικοῦ τοῦ ΓΧΚ εἶναι ἀπὸ τὴν ἴδια του τὴ φύση ἀνθυγιεινὸ καὶ ἐπικίνδυνο. Μὲ τὴ λήψη ὠρισμένων μέτρων, ὅπως αὐτὰ πού ἀναφέραμε καὶ τὰ ὁποῖα κρίνονται ἀναγκαῖα, εἶναι δυνατό νὰ βελτιωθοῦν οἱ συνθήκες ἐργασίας χωρὶς βέβαια νὰ μποροῦν νὰ ἐξαλειφθοῦν οἱ γενεσιουργὲς αἰτίες τῆς καθημερινῆς προσβολῆς καὶ φθορᾶς τῆς ὑγείας τῶν χημικῶν τοῦ ΓΧΚ στοὺς χώρους τῆς ἐργασίας τους».

Δ. Ὅταν τὰ θέματα ἤρθε τὸ Μάιο στὴ Βουλὴ μὲ τροπολογία καὶ ἀφοροῦσε ὅλους τοὺς χημικοὺς τοῦ Δημοσίου, ὁ ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν δὲν ἀποδέχτηκε τὴν τροπολογία, ἐνῶ εἶχε ὑποσχεθῆ νὰ δικαιώσει τὸ αἴτημα καὶ εἶχε πιεσθεῖ πολὺ ἀπὸ τὸν κλάδο. Ὁ Σύλλογος διαμρτυρήθηκε ἔντονα καὶ μὲ ἀνακοίνωση στὶς ἐφημερίδες καὶ μὲ ἐγγραφο-στόν ἴδιο.

Ε. Τὸ θέμα τοῦ ἐπιδόματος ἐπικινδύνου καὶ ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας ὁ Σύλλογος τὸ ἔφερε στὸ Συμβούλιο Συνδιαλλαγῆς, σύμφωνα μὲ τὴ διαδικασία ἀπεργίας, ἀπ' ὅπου τὸν Αὐγουστο πῆρε ἀρνητικὴ ἀπάντηση. Δημοσιεύονται τὰ αἰτήματα τοῦ Συλλόγου στὸ Συμβούλιο Συνδιαλλαγῆς, ἡ τελικὴ ἀπάντηση καὶ τὸ σχετικὸ ἀπόσπασμα τῶν πρακτικῶν:

α. Αἰτήματα τοῦ Συλλόγου:

1. Χορήγηση, στοὺς χημικοὺς τοῦ ΓΧΚ, ἐπιδόματος ἐπικινδύνου καὶ ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας 30% στὸ βασικὸ μισθό, ὅπως αὐτὸ χορηγήθηκε στοὺς χημικοὺς τοῦ ΚΕΕΦ. Νὰ μὴν ἀφαιροῦνται οἱ ἀσκούμενες ἐπὶ χρόνια ἀρμοδιότητες τοῦ ΓΧΚ καὶ νὰ μὴ ἐκχωροῦνται στὸ Ὑπουργεῖο Γεωργίας.

3. Νὰ προσληφθοῦν ἀμέσως 200 χημικοὶ στὸ ΓΧΚ.

4. Νὰ διασφαλισθοῦν οἱ ἀπαραίτητες συνθήκες ὥστε τὸ ΓΧΚ νὰ ἀσκεῖ ὑπεύθυνο τὸ ἔργο τῆς προστασίας τῆς δημόσιας ὑγείας καὶ νὰ συσταθεῖ ἐπιτροπὴ μελέτης, τῆς ὁποίας τὰ μισὰ μέλη νὰ ὀρισθοῦν ἀπὸ τὸ Σύλλογο, γιὰ νὰ μελετήσῃ τὴν ἱεράρχηση τῶν στόχων τοῦ χημείου σύμφωνα μὲ τίς σύγχρονες ἀπαιτήσεις.

5. Νὰ καταρτισθεῖ ἐσωτερικὸς κανονισμὸς λειτουργίας τῆς ὑπηρεσίας

β. Ἀπόφαση Β' Συμβουλίου Συνδιαλλαγῆς (ἀριθμ. 302)

«Διαπιστοῦμεν, ὅτι δὲν ἐπετεύχθη συμφωνία μετὰ τῶν μελῶν τοῦ Β' Συμβουλίου Συνδιαλλαγῆς εἰς τὸ αἴτημα τῆς ὡς ἄνω συνδικαλιστικῆς ὀργανώσεως, τὸ ὁποῖον ὑπεστηρίχθη ὑπὸ τοῦ ἐκπροσώπου τῆς, ἤτοι: τῆς χορηγήσεως εἰς τὰ μέλη τοῦ συλλόγου τοῦ ἐκ 30% ἐπιδόματος ἐπικινδύνου καὶ ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας τὸ ὁποῖον ἐχορη-

γήθη εις τούς χημικούς του ΚΕΕΦ».

γ. Απόσπασμα πρακτικών Β' Συμβουλίου Συνδιαλλαγής.

«Επί του υπ' αριθμ. 1 αιτήματος: Ο εκ των Κυβερνητικών Εκπροσώπων κ. Τσιγαρίδας, συνεφώνησε με την αποδοχήν του αιτήματος, προσθέσας ότι το Γ.Χ. Κράτους όχι μόνον άσκει τό αυτό έργον με τό Κ.Ε.Ε.Φ. αλλά επιπροσθέτως είναι επιφορτισμένον με τόν έλεγχον τών εργοστασίων.

Ο έτερος τών κυβερνητικών εκπροσώπων κ. Ανδρονόπουλος ανέφερεν ότι, καίτοι ούσιαστικώς συμφωνεί με τό αίτημα, δέν μπορεί νά συμφωνήση με την αποδοχήν του, καθ' όσον τό Γ. Λ. Κράτους δέν συγκατατίθεται με την χορήγησιν επιδόματος επικινδύνου και άνθυγιεινής εργασίας με τούς Χημικούς του Γ.Χ. Κράτους, διότι ή επικινδυνότητα και ή άνθυγιεινότητα τής εργασίας των καλύπτονται από τά καταβαλλόμενα εις αυτούς Δ.Ε.Χ.Ε. Ο εκπρόσωπος τής ΑΔΕΔΥ ανέφερεν ότι, κατόπιν τής έκτενοūs αναπτύξεως του θέματος υπό του εκπροσώπου τής συνδικαλιστικής οργανώσεως, συμφωνεί κατ' ούσίαν με την αποδοχήν του αιτήματος, αλλά είναι υποχρεωμένος νά προτείνη την αναβολήν τής συζητήσεως προκειμένου νά μελετηθή τό θέμα υπό συσταθησομένης επιτροπής».

Ανακοίνωση του Συλλόγου τών Χημικών του ΓΧΚ πού δόθηκε στον ήμερήσιο Τύπο στις 30-9-1981.

«Ο Σύλλογος τών χημικών του Γενικού Χημείου του Κράτους, πού άντιπροσωπεύει 370 χημικούς, αισθάνεται την ανάγκη νά καταγγείλει στην κοινή γνώμη την τακτική του Υπουργού Οικονομικών κ. Μ. Έβερτ και του Υφυπουργού κ. Π. Μποκοβού, τών άμέσων προϊσταμένων του Χημείου, ή όποία, με την συνεργασία τών άρμοδιών ύπηρεσιακών παραγόντων του Χημείου, συνετέλεσε στην υποβάθμιση του ρόλου του Χημείου, είτε με θεσμικούς τρόπους είτε με την έπιδείνωση τών συνθηκών εργασίας τών χημικών και τόν υποβιβασμό του έπιστημονικού τους έργου.

Τό Χημείο του Κράτους είναι ό έπίσημος Φορέας του Χημικού Έλέγχου στή χώρα μας. Οί χημικοί έλεγχοι τών τροφίμων, τών πρώτων ύλών τής βιομηχανίας, τών καυσίμων, τών ναρκωτικών και όλων τών ειδών πού κυκλοφορούν στην αγορά ή διακινούνται από τά τελωνεία καθώς και περιβαλλοντολογικοί έλεγχοι, είναι άναθετιμένοι από την πολιτεία και έκτελούνται στό Γενικό Χημείο του Κράτους.

Αυτός ό τόσο σημαντικός κρατικός φορέας έλέγχου, με την ευθύνη τών προϊσταμένων του, έχει άποπροσανατολιστεί προς κατευθύνσεις άλλες από την πραγματική προστασία τής ύγείας και τής τσέπης του λαού και λειτουργεί τυπικά και υποβαθμισμένα παρά τις συνεχείς παρεμβάσεις και υποδείξεις του Συλλόγου, δηλαδή του συνόλου τών ύπευθύνων έπιστημόνων χημικών πού έπιτελούν αυτό τό έργο. Ακόμα και όσα μέτρα πάρθηκαν

Συνέχεια στή σελ. 29

ΣΤ. Έγγραφο Γενικού Διευθυντή του ΓΧΚ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ Αθήναι 22 Μαΐου 1980
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Γ.Χ.Κ.
ΓΡΑΦ. ΓΕΝ. Δ/ΝΤΟΥ Αριθ. Πρωτ. 292
ΤΜΗΜΑ

Ταχ. Δ/ση: Τσόχα 16

Πληροφορίες:

Τηλέφωνο 6428211/32

ΠΡΟΣ:

Τόν Σύλλογο Τεχνικών Υπαλλήλων
Γενικού Χημείου του Κράτους
Ένταυθα

Σέ άπάντηση του υπ' αριθμ. 100/13-5-80 έγγραφου σας, σάς γνωρίζουμε ότι τόσο από τά περιστατικά πού κατά καιρούς έχουν συμβεί στό Τεχνικό Προσωπικό τής Υπηρεσίας του Γενικού Χημείου του Κράτους, όσο και από τις συνθήκες εργασίας μέσα στους εργαστηριακούς χώρους του Γ.Χ.Κ., προκύπτει πράγματι τό επικίνδυνο και άνθυγιεινό του επαγγέλματος του χημικού του Γενικού Χημείου του Κράτους.

Ο Γενικός Διευθυντής
κ.α.α.

Περ. Πετυχήκης

Αναπλ. Γενικός Διευθυντής

είχαν τόν χαρακτήρα έργου βιτρίνας και όχι ουσίας στό βαθμό πού θά έπρεπε, και μάλιστα για θέματα καυτά όπως τό θέμα τών όρμονών.

Συγκεκριμένα:

α.- Στό θέμα του Ένιαίου Φορέα Τροφίμων ή στάση του κ. Υπουργού ήταν παθητική και τό Χημείο άφέθηκε νά γίνεται άντικείμενο κατακερματισμού και έρμαιο τών τάσεων έξουσίας άλλων Υπουργών. Είναι γνωστό ότι τό πρόβλημα δέ βρίσκεται στην δημιουργία τέτοιων φορέων, όπως άποδεικνύει ή πρακτική παρόμοιου φορέα για τά φάρμακα (ΚΕΕΦ), ό όποίος άποσπάστηκε από τό Χημείο· είναι πρόβλημα πολιτικής άντιλήψεως του έργου του Χημείου και βελτιώσεως στην όργάνωσή του. Ο Σύλλογος τών χημικών του Χημείου έκανε προς όλες τις κατευθύνσεις γνωστή τή θέση του, ότι τό Χημείο είναι ούσιαστικά ό μόνος Κρατικός Φορέας χημικού έλέγχου Τροφίμων στή χώρα μας και ως τέτοιος πρέπει νά άποτελέσει τόν πυρήνα για όποιοδήποτε συζητούμενο σχήμα και νά ένισχυθεί με άρμοδιότητες και προσωπικό πλαισιούμενο και με έπιστήμονες άλλων ειδικοτήτων.

β.- Με πρωτοβουλία του κ. ύπουργού Οικονομικών (Π.Δ. 528/81), ό χημικός έλεγχος τών εισαγομένων και έξαγομένων ειδών περιωρίστηκε σε βαθμό επικίνδυνο για την προστασία τής δημόσιας ύγείας και άνοιχτηκαν δρόμοι, οι όποίοι τελικά έξυπηρετούν μόνο τά συμφέροντα τών εισαγωγών και βιομηχανών.

γ.- Οί χημικοί εργάστηκαν μέσα σε κλίμα σχεδιαζομένων μεταθέσεων-μετακινήσεων, οι όποίες τελευταία πραγματοποιήθηκαν, πάρα πολλές δέ από αυτές έγιναν με κριτήρια μή ύπηρεσιακά.

Κυβερνητικές Έκπαιδευτικές Πολιτικές και Έκπαίδευση Διεθνής

Ειρήνη Δηλάρη

Παιδεία και Έκπαίδευση

Πολλά γεγονότα και προβλήματα που αντιμετωπίζει ο κόσμος μας στις τελευταίες δεκαετίες, συνδέθηκαν άμεσα ή έμμεσα με τό είδος της παιδείας με τή πλατιά της έννοια, και πιά συγκεκριμένα με τά εκπαιδευτικά συστήματα που εφαρμόζονται στις διάφορες χώρες για τή μορφωτική ανάπτυξη τής κοινωνίας τους. Αύτή ήταν και ή κύρια αίτια ενός προβληματισμού που αναπτύχθηκε και που τελικά όδηγησε στην ανάγκη σέ παγκόσμια κλίμακα, νά ξετασθεί ή παιδεία και ή έκπαίδευση από μιά διαφορετική όπτική γωνιά.

Βασικά, θεωρείται σκόπιμο ν' αναφερθεί μιά κοινή διαπίστωση: όλα δείχνουν ότι γενικά ή παιδεία αλλά ειδικότερα ή έπιστημονική έκπαίδευση έχουν πάρει άλλες διαστάσεις. Όλα δείχνουν ότι οι εκπαιδευτικοί και οι έπιστήμονες έπωμίζονται σήμερα ιδιαίτερες κοινωνικές ευθύνες. Τό τελευταίο αυτό θεωρείται ότι είναι πολύ σημαντικό για τό σύγχρονο άνθρωπο, που ζει σέ ένα μεταβαλλόμενο κόσμο και ότι παρουσιάζει ιδιαίτερο ενδιαφέρον στο χώρο μας σέ σχέση με τή χημική έκπαίδευση και τό χημικό έπάγγελμα.

Είναι φανερό, μετά από τά λίγα αυτά που αναφέρθηκαν και από αυτά τά ίδια τά γεγονότα, ότι ως υπεύθυνοι έπιστήμονες είμαστε όλοι υποχρεωμένοι ν' αναθεωρήσουμε πολλές από τις παραδοσιακές απόψεις μας ιδιαίτερα για τά εκπαιδευτικά ζητήματα και νά δώσουμε μεγάλη προσοχή στα κυβερνητικά εκπαιδευτικά συστήματα στο σύνολό τους. Καί αυτό πρέπει νά γίνει έγκαιρα πριν ακόμα είναι πολύ άργα.

Οι γενικές απόψεις που διατυπώνονται στο άρθρο αυτό εκφράζονται με τήν εύκαιρία του Στ' Πανελληνίου Συνέδριου Χημείας τής ΕΕΧ που γίνεται τό χρόνο αυτόν στη Θεσσαλονίκη με θέμα «Παιδεία και Χημική Έκπαίδευση». Άλλά ακόμα με τήν εύκαιρία των συζητήσεων, διαβουλεύσεων, διακρατικών συμφωνιών κλπ μέσα στο χώρο των εύρωπαϊκών κοινοτήτων (ΕΟΚ) όπου αυτόν τόν καιρό εξετάζεται ή «περιγραφή του χημικού έπαγγέλματος» κυρίως με βάση τή μορφή και τό περιεχόμενο των κυβερνητικών εκπαιδευτικών συστημάτων στις χώρες-

μέλη. Για τις δραστηριότητες αυτές υπάρχει άμεση έμπειρία στην ΕΕΧ όπως έχει αναγγελθεί μέσα από τά ΧΧ.

Προβλέπεται με αρκετή βεβαιότητα, ότι Εύρωπαϊκοί κοινοτικοί νόμοι, που έτοιμάζονται νά γίνουν στα χρόνια που μās έρχονται, μπορεί για πολλούς λόγους νά έχουν άρνητικές έπιπτώσεις ιδιαίτερα στο χημικό έπάγγελμα στή χώρα μας. Αυτό βεβαιώνει ή πείρα μας από τόσα άλλα ζητήματα που πρόκυψαν από τις διακρατικές συμφωνίες μέσα στα πλαίσια αυτά. Καί ή πείρα αύτή λέει ακόμα ότι ασφαλώς δέν πρέπει ν' αναμένεται μιά ιδιαίτερη μεταχείριση για τούς Έλληνες χημικούς.

Τώρα μπαίνει τό βασικό έρώτημα: αν δει κανείς τό θέμα τής παιδείας και τής χημικής έκπαίδευσης από τήν πλευρά αύτή, τότε δέν καταλήγει δικαιολογημένα στο συμπέρασμα ότι τό θέμα αυτό έχει πάρει κοινωνικές και πολιτικές διαστάσεις; Οι κυβερνητικές εκπαιδευτικές πολιτικές δέν παίζουν ένα πολύ σημαντικό ρόλο πάνω στην έκπαίδευση και κατά συνέπεια στο μέλλον των χημικών στις χώρες τους; Ασφαλώς ναι, είναι ή άπάντηση. Δέ μπορεί κανείς τώρα πιά, ν' άρνηθεί μιά πραγματικότητα που έχει και ιστορική βάση.

Πότε και γιατί έγιναν αναγκαίες οι μεταβολές στο χώρο τής παιδείας.

Η περίοδος που περνάει ή ανθρωπότητα χαρακτηρίζεται από αλλαγές και διαταραχές. Οι άνθρωποι ζουν σέ ένα μεταβαλλόμενο κόσμο πολύ διαφορετικό από τόν κόσμο των προγόνων τους και για ν' αντιμετωπίσουν τά προβλήματά τους χρειάζονται μιά «ειδική παιδεία». Η ανάγκη αύτή διαπιστώνεται όλο και πιά συχνά. Έξάλλου γίνεται αύτή φανερή και από τή πίεση που δέχονται σήμερα τά παραδοσιακά έπίσημα εκπαιδευτικά συστήματα σέ όλα σχεδόν τά κράτη του κόσμου για αλλαγές για αναδιοργανώσεις, για μεταρρυθμίσεις. Καί μπορούμε νά πούμε ότι σέ αρκετές χώρες έχει γίνει πρόοδος στή κατεύθυνση αύτή. Γύρω από τά θέματα αυτά γενικότερα αλλά και ειδικά γύρω από τό έρώτημα ποιά κυβερνητικά εκπαιδευτικά συστήματα μπορούν νά θεωρηθούν πετυχημένα (με θετικές κοινωνικές έπιπτώσεις) και ποιά όχι

πετυχημένα (μέ αρνητικές επιπτώσεις) υπάρχει τώρα μία σημαντική έμπειρία.

Έκπαιδευτικά συστήματα με θετικές επιπτώσεις, στην πράξη, αποδεικνύονται εκείνα μόνο που βρίσκονται σε πλήρη άρμονία με τις νέες κοινωνικο-οικονομικές συνθήκες της επιστημοκρατούμενης σύγχρονης κοινωνίας. Στη διαπίστωση αυτή δόθηκε ιδιαίτερη προσοχή και δίκαια.

Δέ μένει καμιά άμφιβολία, μετά από πολύπλευρες διερευνήσεις, ότι έγιναν αναγκαία τα «νέα εκπαιδευτικά συστήματα». Όστόσο, ως νέα εκπαιδευτικά συστήματα πρέπει να προτείνονται εκείνα μόνο που έχουν μελετηθεί βαθειά και από επιστημονική πλευρά αλλά και από την κοινωνική τους πλευρά μέσα στα έθνικά όρια (τοπικές συνθήκες) αλλά και μέσα στον παγκόσμιο χώρο. Νά μία σοβαρή αιτία που δικαιολογεί γιατί τα παραδοσιακά συστήματα χρειάζονται επιστημονικά μελετημένες μεταρρυθμίσεις με σύγχρονες κοινωνικές επεκτάσεις.

Στά προτεινόμενα ως «νέα εκπαιδευτικά συστήματα», δίνεται, και αυτό είναι απαραίτητο, μεγάλη έμφαση στο κοινωνικό ρόλο της επιστήμης και των επιστημόνων. Τό τελευταίο αυτό συνδέεται άμεσα με τη χημική επιστήμη και τους χημικούς επιστήμονες, με τη χημική εκπαίδευση και τό χημικό επάγγελμα. Έξάλλου τό στοιχείο αυτό παίζει τώρα και τό σημαντικότερο ρόλο του μεταρρυθμιστικού παράγοντα στα εκπαιδευτικά μας ζητήματα.

Ο ρόλος της επιστήμης και των επιστημόνων στη σημερινή κοινωνία.

Η αποκάλυψη και ή θεμελίωση του κοινωνικού ρόλου της επιστήμης και των επιστημόνων με την ευρύτερη έννοια, έγινε πριν λίγες δεκαετίες.

Γιά τό θέμα ή « επιστήμη στη ζωή του ανθρώπου » αξίζει εδώ ν' αναφερθεί ή πρωτότυπη στις δυτικές χώρες, εργασία του έκλιπόντα άγγλου φυσικού επιστήμονα, καθηγητού J.D. Bernal. Τήν παρουσίασε στο βιβλίο του «Social Function of Science» τό 1940, δηλαδή σε μία σηματομένη εποχή γύρω από τό δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο και πριν τήν άτομική βόμβα στη Χιροσίμα και Ναγκασάκι, που ήταν ένα «επιστημονικό έπίτευγμα ύψηλης τεχνολογίας».

Ο Bernal ως επιστήμονας ήταν πολύ γνωστός. Έκτός όμως από τις έρευνητικές του εργασίες είχε αναπτύξει παράλληλα και ένα μορφωτικό έργο ύψηλης στάθμης κυρίως γύρω από τη θέση που κατέχει ή επιστήμη στην ιστορία του ανθρώπου και στη σημερινή κοινωνία.

Τό έργο του, που άρχισε τό 1940, ό Bernal τό συνέχισε και τό συμπλήρωσε με τη παρουσίαση του βιβλίου του «Science in History» τό 1954. Μέ τήν ευρύτητα των αντιλήψεων και τή διερευνητική ικανότητα που τον διέκριναν, εξέτασε τό θέμα στο βιβλίο του αυτό, πρωτότυπα και σε βάθος, κυρίως με βάση τά ιστορικά δεδομένα της βιβλιογραφίας, που ώστόσο ήταν γνωστά σε πολλούς άλλους. Στο κλασσικό πιά βιβλίο του ό Bernal ξεκίνησε από τους πρώτους χρόνους του πολιτισμού, όταν οι περιορισμένες τότε επιστημονικές γνώσεις εφαρμόζονταν στις δραστηριότητες των εργαζομένων με τά μέταλλα ή των έρευνητών του ουράνιου συστήματος.

Μετά έφθασε μέχρι τήν εποχή μας όπου ή επιστήμη έχει κυριολεκτικά διεισδύσει σε κάθε πλευρά της ζωής του ανθρώπου γεγονός που θεμελιώνει τον κοινωνικό της χαρακτήρα.

Γιά νά καλυφθεί ή εποχή της εξέλιξης της επιστήμης του διαστήματος και της ύπερμετρης ανάπτυξης της τεχνολογίας με τό φοβερό κοινωνικό της αντίκτυπο, ό Bernal έδωσε και μια δεύτερη έκδοση του βιβλίου του τό 1957:

«Ανακαλύψεις όπως τό ραντάρ, ή τηλεόραση, τά πλαστικά, τά ήλεκτρονικά, ό αυτόματισμός, οι ήλεκτρονικοί ύπολογιστές, οι τεχνητές ίνες κ.ά.» λέει ό Bernal «είναι αλήθεια πως βρήκαν πολύ γρήγορα εφαρμογές στην παραγωγική βιομηχανία, γεγονός που δέ γινόταν στα παλιά χρόνια. Όστόσο» τονίζει ό Bernal «ή κοινωνική προσαρμογή στο μεταβαλλόμενο κόσμο άκολούθησε και άκόμα άκολουθεί μία δυσανάλογη πορεία που χαρακτηρίζεται από μία άπογοητευτική βραδύτητα. Και αυτό πρέπει νά προσεχθεί ιδιαίτερα. Παρουσιάστηκαν στις αναπτυσσόμενες κοινωνίες πολλά προβλήματα που δέν είναι εύκολο νά ξεπεραστούν εξαιτίας πολλών παρεμποδιστικών παραγόντων».

Είναι αλήθεια ότι, ή λεγόμενη «επανάσταση της επιστήμης» και σαυτήν πρέπει νά συμπεριληφθεί και ή συμβολή της χημικής επιστήμης του είκοστού αιώνα, πρόσφερε και προσφέρει στις κοινότητες των ανθρώπων νέες τεχνολογίες για νά ξεπεράσουν τά προβλήματά τους και για ν' αναπτυχθούν κοινωνικά. Τό γεγονός όμως αυτό σκιαζεται συχνά από τις διαπιστώσεις ότι οι νέες τεχνολογίες χρησιμοποιούνται για άλλους σκοπούς όπως π.χ. πολεμικούς ή ότι ό τρόπος της ζωής σε πολλές και καθορισμένες κοινότητες δέν έκσυγχρονίζονται και εξακολουθεί νά διαμορφώνεται με βάση τις παλιές επιστημονικές και τεχνολογικές γνώσεις πράγμα που δημιουργεί σοβαρά προβλήματα στην κοινωνική τους ανάπτυξη. Έξάλλου, είναι γνωστή ή κατάσταση που έχει δημιουργηθεί με τη παγκόσμια διαταραχή στις σχέσεις άνάμεσα στις αναπτυγμένες και καθυστερημένες κοινότητες και άκόμα στις υπό ανάπτυξη κοινότητες.

Μπορούμε ν' αναφέρουμε χαρακτηριστικά παραδείγματα από τήν ιστορία της ανθρωπότητας όπου γίνεται φανερό ή έπίπτωση στην κοινωνία της επιστημονικής και τεχνολογικής εξέλιξης άνάλογα με τη χρησιμοποίησή τους. Η ανάπτυξη π.χ. της τεχνολογίας για τή μετατροπή του σιδήρου σε χάλυβα άποτέλεσε και τή βάση για τήν άπόκτηση στρατιωτικής ισχύος από μερικές χώρες όπως οι βόρειες ευρωπαϊκές χώρες και οι άραβικές χώρες καθώς αναφέρεται στην ιστορία. Επίσης είναι φανερό τό γεγονός ότι ή ανακάλυψη της πυριτίδας και ή διάδοση των πυροβόλων όπλων (πολεμική τεχνολογική εξέλιξη) έπηρεασε σημαντικά τήν πορεία προς τούς πολέμους. Από τήν άλλη μεριά, ή ανθρωπότητα μπόρεσε στο διάστημα αυτό της ιστορίας της, ν' αφήσει πίσω της τήν εποχή του σκοταδισμού του μεσαιώνα. Τό γεγονός αυτό δείχνει τη θετική συμβολή της εξέλιξης της επιστήμης και της τεχνολογίας στην κοινωνική ανάπτυξη, που πραγματικά πρέπει νά είναι και ή μόνη έπίδωξη των επιστημόνων και των τεχνολόγων στις έρευνές τους.

Παρόμοια παραδείγματα, υπάρχουν πολλά στην ιστορία της ανθρωπότητας που πρέπει να θεωρηθούν ως πολύ χρήσιμα και πρέπει να γίνονται γνωστά στις νέες γενεές κατά τους χρόνους των σπουδών τους. Από τα παραδείγματα αυτά είναι δυνατό ν' άντληθει μία μεγαλύτερη έμπειρία από τους σημερινούς σπουδαστές, χρήσιμη για την αντιμετώπιση των προβλημάτων τους στη σύγχρονη κοινωνία. Ωστόσο, πρὸς τὸ παρόν, μέ λύπη θά έπρεπε νά τονισθεῖ ὅτι τέτοιες χρήσιμες αναφορές καί συσχετίσεις δέ συναντῶνται στά εκπαιδευτικά βιβλία οὔτε τῆς ιστορίας οὔτε τῆς χημείας ὅσο καί ἂν τά ξεφυλλίσει κανείς προσεκτικά. Ὅμως, γίνεται φανερό ὅτι μέ τά βιβλία πού χρησιμοποιοῦνται τώρα στήν ἐκπαίδευση δέν γίνεται τίποτα ἄλλο παρά τὸ νά ὀδηγοῦνται οἱ νέοι ἄνθρωποι σέ ἓνα ἐπικίνδυνο ἀποπροσανατολισμό ἀπό τά πραγματικά ιστορικά γεγονότα τῆς ἀνάπτυξης τῆς κοινωνίας τους καί ἔτσι νά μή θεμελιώνεται ιστορικά ἡ ὑπευθυνότητα αὐτοῦ τοῦ ἴδιου τοῦ ἀνθρώπου στή διαμόρφωσή της.

Αὐτές καί ἄλλες διαπιστώσεις στίς τελευταίες δεκαετίες ὀδήγησαν ἀναγκαστικά ὀρισμένους ἐπιστήμονες καί εκπαιδευτικούς ν' ἀνησυχῆσουν καί ἔτσι νά καταλάβουν καλύτερα τόν κοινωνικό τους ρόλο.

Τά βιβλία τοῦ Bernal, γύρω ἀπό τά θέματα αὐτά, ἦταν μία μεγάλη προσφορά. Εἶναι γραμμένα μέ τὸ γνωστό γλαφυρό ὕφος του, ἀπλά καί μέ τρόπο ἐλκυστικό. Τά πιά σημαντικά, κατά τή γνώμη του σημεία εἶναι τονισμένα μέ ἐπιστημονική σαφήνεια καί βασισμένα πάνω σέ μία ἰσχυρή ἐπιχειρηματολογία, μαζύ μέ μία ἐκτεταμένη βιβλιογραφία. Τό μήνυμά του ἦταν: «ἦρθε ἡ ἐποχή πού δέν μπορεῖ νά γίνει διαφορετικά..... οἱ ἄνθρωποι πρέπει ν' ἀνοίξουν τά μάτια τους στή δύναμη τῆς ἐπιστήμης καί τῶν ἐπιστημόνων. Οἱ ἄνθρωποι πρέπει νά δοῦν καθαρά καί νά χαράξουν βαθειά στό μυαλό τους, ὅτι πρέπει νά γίνεται μόνο καλή χρήση τῶν ἐπιτευγμάτων τῆς ἐπιστήμης καί ὅτι γι' αὐτό οἱ ἐπιστήμονες ἔχουν μεγάλη εὐθύνη.....»

Καί ἄλλοι ἐπιστήμονες, εκπαιδευτικοί κλπ πρόβαλαν τίς παραπάνω ἀπόψεις πού ἄλλωστε δικαιώθηκαν μέ τά γεγονότα πού ἀκολούθησαν. Ἀνάμεσά τους ἦταν καί ὁ χημικός, καθηγητής W. Albert Noyes (πέθανε πρόσφατα) πού ἔκανε πολλές προσπάθειες γιά τή διάδοσή τους στήν πατρίδα του στίς ΗΠΑ. Ὁ W. A. Noyes ἦταν πολύ γνωστός ἐπιστήμονας, ὡς ἐρευνητής (κυρίως στό πεδίο τῆς φωτοχημείας), ὡς εκπαιδευτικός καί γιά τίς προσπάθειές του γιά τήν ἀνύψωση τοῦ ἐπαγγέλματος τῆς χημείας. Δίδασκε στό Πανεπιστήμιο Rochester καί ἄργότερα τοῦ Texas γενική χημεία καί φυσικοχημεία καί παρουσίαζε σειρές μαθημάτων μέ βάση τίς φιλοσοφικές ἀπόψεις γιά τήν ἐπιστήμη. Ἐξᾴλλου τά μαθήματά του «Science in Government and in International Affairs» ἦταν ἀπό τά πιά δημοφιλή καί φημισμένα. Ὁ καθηγητής Noyes διετέλεσε καί πρόεδρος τῆς IUPAC (1959-1963). Σέ ἓνα ἄρθρο του, πού δημοσίευσε στό περιοδικό Transactions, τῆς Academy of Sciences, New York, τό 1948, τόνιζε χαρακτηριστικά: «ἡ ἐπιστήμη τώρα ἔχει γίνει ἓνα εἶδος πολιτικοῦ, οικονομικοῦ καί κοινωνικοῦ ἐνδιαφέροντος καί αὐτό ὀφείλεται κυρίως στό γεγονός ὅτι παίζει οὐσιαστικό ρόλο, στό σύγχρονο πόλεμο. Ὡστόσο, αὐτοί

οἱ ἴδιοι οἱ ἐπιστήμονες δέν ἔχουν ἀκόμα κατανοήσει πλήρως ὅτι κατέχουν μία σημαντική θέση στό σημερινό κόσμο. Μόνο μία μειονότητα ἀπό αὐτούς συναισθάνεται ὅτι οἱ ἐπιστήμονες ἔχουν συμβάλλει στό νά γίνει ὁ πόλεμος πιά τρομερός καί πιά ἀπαίσιοις. Καί αὐτοί τώρα μέ ἓνα αἶσθημα ἐνοχῆς, ἀρχίζουν νά πιστεύουν ὅτι ἦρθε ἡ μεγάλη στιγμή νά δείξουν οἱ ἐπιστήμονες στό σύνολό τους μεγαλύτερο ἐνδιαφέρον γιά τήν περίπτωση τῶν ἐιρηνικῶν σκοπῶν. Ὅλοι οἱ ἐπιστήμονες πρέπει νά κάνουν κάτι γιά τήν ἀνάπτυξη τοῦ πολιτισμοῦ καί γιά τή λαϊκή μόρφωση καί γιά νά σταματήσουν τίς προστριβές ἀνάμεσα στά κράτη ἀνεβάζοντας πρῶτα ἀπόλα τὸ βιοτικό ἐπίπεδό τους....».

Ἀργότερα, μετά δεκαπέντε χρόνια, ὁ Dr Noyes σέ ἄρθρο του στό περιοδικό The Clemist, τό 1963 ἔκανε καί προβλέψεις ὅτι ὅλοι ἐκεῖνοι πού ἐκπαιδεύονται στήν ἐπιστήμη θά γίνουν μία πολύ μεγάλη ἰσχυρή ὁμάδα πού θά ἔχει καί πολιτική ἐπιρροή. Ὑπολόγισε μάλιστα ὅτι γύρω στή μέση τοῦ 21ου αἰῶνα θά ὑπάρχουν περίπου τριάντα ἑκατομμύρια ἐπιστήμονες καί μηχανικοί σέ ὅλο τόν κόσμο πού θ' ἀντιπροσωπεύουν τὸ 1% τοῦ γήινου πληθυσμοῦ. Ὅλοι αὐτοί οἱ ἐπιστήμονες μέ τήν ἰσχύ πού τούς δίνουν οἱ εἰδικές γνώσεις τους καλοῦνται ν' ἀναλάβουν τίς εὐθύνες τους ἀπέναντι τῆς κοινωνίας. Ἐξηγεῖται ἔτσι γιατί ἡ παιδεία καί ἡ ἐκπαίδευση πῆρε ἄλλες διαστάσεις.

Ἐκπαίδευση καί κοινωνική πρόοδος.

Γύρω ἀπό τὸ θέμα τῆς συσχέτισης τῶν ἐκπαιδευτικῶν προβλημάτων μέ τά κοινωνικά προβλήματα, πολλά ἔχουν λεχθεῖ καί γραφεῖ. Ἀρχικά τά ἐκπαιδευτικά προβλήματα πού προκάλεσαν τὸ ἐνδιαφέρον γιά μελέτη ἦταν εἰδικά καί χωρίς καμιά σύνδεση μεταξύ τους π.χ. περιεχόμενο καί τρόπος διδασκαλίας, θεσμικές καί τεχνικές ἐξελίξεις σέ ἓνα πανεπιστήμιο κ.ἄ. Μέ τή πάροδο τοῦ χρόνου ὅμως καί τήν αὐξανόμενη ἐμπειρία τά προβλήματα αὐτά πῆραν μία γενικότερη καί πιά πλατειά μορφή.

Ὅταν ἀναφέρεται ἡ ἔκφραση ἐκπαίδευση ὑπονοεῖται ἡ ἐπίσημη κρατική ἐκπαίδευση καί τά προβλήματά της καί αὐτό ἔχει ἰδιαίτερη σημασία.

Στά τελευταῖα χρόνια κυκλοφόρησε μία σειρά βιβλίων (Oxford, 1966) μέ τὸ τίτλο «Society, Schools and Progress in France ἢ in Scandinavia».... καί συγκεκριμένα σέ ἓνα ἀριθμὸ εἰδικά ἐπιλεγμένων χωρῶν ἢ περιοχῶν τοῦ κόσμου. Τὸ ἐνδιαφέρον πού προκάλεσαν τά βιβλία αὐτά στό σύνολό τους ἦταν δικαιολογημένο. Στή σειρά αὐτῆ παρουσιάστηκε γιά πρώτη φορά μία συγκριτική μελέτη γιά τήν κοινωνία μιάς χώρας, τά σχολεῖα της καί τήν πρόοδό της πού ὀδηγοῦσε καί σέ πολύ σημαντικά συγκριτικά ἀποτελέσματα, ἀνάμεσα στίς διάφορες χώρες ἢ περιοχές τοῦ κόσμου. Βασικός τους στόχος ἦταν ἡ περιγραφή τῆς ἐπίσημης ἐκπαιδευτικῆς πολιτικῆς κάθε χώρας, ἡ ἐκτίμηση τῆς σχέσης της μέ τήν κοινωνία της ἀλλά καί ἡ σύγκριση μέ τήν πρόοδό της.

Ἡ μελέτη ὅπως ἐμφανίστηκε στή σειρά τῶν βιβλίων προκάλεσε ἐνδιαφέρουσες συζητήσεις πού κατέληξαν σέ ἀξιόλογα καί πολύ πρακτικά συμπεράσματα. Ἀποκά-

λυσε τις «διαφορές» που υπάρχουν στα διάφορα συστήματα σχετικά με τον τρόπο, δηλαδή με την πολιτική, με την οποία αντιμετωπίζει ή κάθε χώρα τον εκπαιδευτικό προγραμματισμό της. Αποκάλυψε τελικά και τον θεμελιακό ρόλο που παίζει ο ακόλουθός εκπαιδευτικός προγραμματισμός, θετικός ή αρνητικός στην κοινωνική ανάπτυξη.

Με τη μελέτη αυτή επιβεβαιώθηκε και το γεγονός ότι όλες οι χώρες καταβάλλουν μία κοινή προσπάθεια αυτά τα τελευταία χρόνια για την αναδιοργάνωση και αναμόρφωση «κλασικών εκπαιδευτικών συστημάτων τους»:

Πολλά σημεία από τη μελέτη φανερώνουν και επιβεβαιώνουν ότι, εκείνα που οδηγούν στην ανάγκη της αλλαγής της δομής και του περιεχόμενου των επίσημων εκπαιδευτικών συστημάτων είναι οι μεταβολές των κοινωνικο-οικονομικών συνθηκών και οι απαιτούμενοι πιά σχεδιασμοί και προγραμματισμοί για τις εθνικές οικονομικές αναπτύξεις των διαφόρων χωρών. Έτσι εξηγούνται και οι διάφορες έντονες δραστηριότητες των κρατικών αρμοδίων γύρω από τα εκπαιδευτικά ζητήματα που τελικά αυτές εκφράζουν κάθε φορά την κυβερνητική πολιτική πάνω στο τόσο σημαντικό αυτό εθνικό θέμα.

Οι διαφορές ανάμεσα στις κυβερνητικές εκπαιδευτικές πολιτικές των διαφόρων κρατών δημιούργησαν με τον καιρό προβλήματα στο διεθνή χώρο ιδιαίτερα στον τομέα της επιστημονικής εκπαίδευσης που φάνηκαν κατά την ανάπτυξη των διεθνών σχέσεων ανάμεσα στα κράτη. Τα προβλήματα αυτά εντοπίστηκαν κυρίως στις διακρατικές συζητήσεις για την αντιμετώπιση διεθνών προβλημάτων, οικονομικών προβλημάτων, ανταλλαγής επιστημόνων κλπ. Οι διαφορές αυτές έκαναν τα εκπαιδευτικά προβλήματα πιά πολύπλοκα από τη μία μεριά αλλά από την άλλη άνοιξαν ένα νέο δρόμο για συνεννοήσεις με διεθνείς προσπάθειες των επιστημόνων, των εκπαιδευτικών κλπ. Οι προσπάθειες αυτές προβάλλονται από διάφορα διεθνή συνέδρια, συμπόσια, διασκέψεις που διοργανώνονται στις διάφορες χώρες. Στόν τομέα αυτόν παίζει σημαντικό ρόλο η UNESCO.

Η Χημική εκπαίδευση

Στό χώρο της χημείας έχουν γίνει πολλές διεθνείς προσπάθειες γύρω από το θέμα της χημικής εκπαίδευσης και του χημικού επαγγέλματος. Οι πιά αξιολογες προσπάθειες προβάλλονται από την IUPAC, όπου για πολλά χρόνια υπάρχει η Έπιτροπή για τη Διδασκαλία της Χημείας και κυρίως από τα παγκόσμια συνέδρια της που γίνονται κάθε δύο χρόνια. Τό φετεινό συνέδριο για τη Χημική Έκπαίδευση έγινε στό Maryland των ΗΠΑ με τίτλο «Teaching Chemistry in a Diverse World».

Έπίσης έποικοδομητικές προσπάθειες γίνονται από την FECS όπου υπάρχει μία Όμάδα Έργασίας για τη Χημική Έκπαίδευση. Είναι γνωστό ότι η EEX συμμετέχει στις δραστηριότητες αυτές από πολλά χρόνια τώρα και ενημερώνονται οι συνάδελφοι μέσα από τά ΧΧ. («Η χημική εκπαίδευση στην Εύρώπη» μέρος Α και μέρος Β, Ιούνιος και Ιούλιος 1977 καθώς και τό άρθρο «Η χημική εκπαίδευση και τά σύγχρονα προβλήματά της»).

Η EEX σχετικά με τά προβλήματα που δημιουργούνται

στήν EOK για τό χημικό έπάγγελμα και για τούς χημικούς, συμμετέχει στις συναντήσεις μιάς προπαρασκευαστικής έπιτροπής όπου συζητούνται τά σχετικά προβλήματα πρίν μορφοποιηθούν οι σχετικοί κοινοτικοί νόμοι. Τά θέματα αυτά παρακολουθούνται με μεγάλη προσοχή και δίνονται στούς συναδέλφους σχετικές πληροφορίες από τά ΧΧ.

Σοβαρή πηγή πληροφοριών στό χώρο της παιδείας και της εκπαίδευσης, θεωρούνται σήμερα αναμφισβήτητα οι εκδόσεις της UNESCO. Στό θέμα π.χ. της ίσοτιμίας των διπλωμάτων, ένα θέμα που ενδιαφέρει τή χώρα μας, πάρα πολύ, και για τό όποίο υπάρχει τόσο μεγάλη σύγχυση στόν κόσμο μπορούν νά θεωρηθούν πολύ χρήσιμες οι παρακάτω εκδόσεις της UNESCO:

α. «International Equivalences in Access to Higher Education» W. D. Halls.

β. «Methodes of Establishing Equivalences between Degrees and Diplomas» έχει συνταχθεί από την International Association of Universities.

Από τη μελέτη των δύο αυτών εκδόσεων της UNESCO συμπεραίνεται ότι μέχρι σήμερα δέν έχουν ακόμα πλήρως διεθνώς άποσαφηνισθεί και διευκρινισθεί οι ίσοτιμίες των σπουδών και των διπλωμάτων στις διάφορες χώρες και αυτό θεωρείται λογικό. Γιατί άν και τά εκπαιδευτικά συστήματα που διαθέτουν οι διάφορες χώρες θά μπορούσαν νά θεωρηθούν ότι είναι νέα και δμοια ώστόσο, υπάρχουν ακόμα οι παρακάτω διακρίσεις:

1. Οι αναπτυγμένες χώρες έξαιτίας της ύψηλης εκπαιδευτικής τους παράδοσης και των διδακτικών μέσων που διαθέτουν, μπορούν νά προσαρμόσουν με δυναμικό τρόπο τά νέα εκπαιδευτικά συστήματα έτσι που νά ικανοποιούν τις κοινωνικές, οικονομικές, βιομηχανικές κλπ ανάγκες τους.

2. Οι υπό ανάπτυξη και φυσικά οι καθυστερημένες χώρες, κατά κανόνα προσπαθούν νά μιμηθούν τά εκπαιδευτικά συστήματα των αναπτυγμένων χωρών, χωρίς όμως νά διαθέτουν τά άπαραίτητα βασικά στοιχεία, δηλαδή αξιόλογη εκπαιδευτική παράδοση, οικονομικές δυνατότητες, κατάλληλο εκπαιδευτικό προσωπικό, κατάλληλα κτίρια με έπαρκή έξοπλισμό και κυρίως μιά κατεξοχήν βαθειά πίστη των εκπαιδευομένων, των εκπαιδευτών και της κυβερνητικής της ήγεςίας στην ιδέα της αξίας και της σκοπιμότητας των επιστημονικών γνώσεων τόσο σε ποιότητα όσο και σε έκταση όπως άπαιτείται από τις σύγχρονες κοινωνικές ανάγκες και τό διεθνή ανταγωνισμό.

3. Δέν πρέπει νά παραβλέπεται τό γεγονός ότι ανάμεσα στό μετά από μελέτη και προσεκτικό προγραμματισμό εκπαιδευτικό σύστημα και στό σύστημα που κατά κανόνα στηρίζεται σε άπομίμηση άλλου υπάρχει μιά μεγάλη διαφορά. Στήν τελευταία περίπτωση οι εκπαιδευτικές έπιτεύξεις χωρίς άμφιβολία θά είναι αρνητικές και θά δημιουργήσουν όχι μιά «δυναμική εκπαίδευση» αλλά μιά «πλασματική και στατική εκπαίδευση» με πολύ δυσάρεστα και επικίνδυνα άποτελέσματα για τή χώρα που τις εφαρμόζει.

Είναι φανερά τά προβλήματα που δημιουργούνται στις διάφορες χώρες σε σύγκριση με τις αναπτυγμένες.

Συνέχεια από σελ. 24

Επιπτώσεις από τα εκπαιδευτικά προβλήματα είναι πολλές και γνωστές. Παρόμοια προβλήματα συναντώνται και στη χώρα μας που πρέπει γρήγορα να αντιμετωπισθούν σωστά. Από αυτό φαίνεται και η μεγάλη σημασία του συνεδρίου της ΕΕΧ όπου ελπίζεται ότι θα γίνει ο κατάλληλος προβληματισμός και θα συνεχίσει μέχρις ότου η Χημική Εκπαίδευση και η επαγγελματική απόκατασταση των χημικών βρούν το δρόμο τους.

Σχετικά για την «έπίσημη» εκπαιδευτική πολιτική της χώρας μας όπως αυτή γίνεται γνωστή στο εξωτερικό μπορεί κανείς να ενημερωθεί από το τεύχος που κυκλοφόρησε η Οργάνωση Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (OECD) με τίτλο Educational Policies and Planning (Educational Reform Policies in Greece) τό 1981. Το τεύχος αυτό περιέχει τις επίσημες μόνον απόψεις και στοιχεία από κυβερνητικούς παράγοντες της Ελλάδας για να καλυφθεί το πρόγραμμα της OECD «Reviews of National Policies for Education» που αφορά σε ένα μεγάλο αριθμό χωρών.

Οι επανειλημμένες προτασεις του Συλλόγου για αναδιοργάνωση και ουσιαστική λειτουργία του Χημείου δεν έγιναν δεκτές, με αποτέλεσμα πολλά από τα θέματα αυτά να φθάσουν τελευταία στο Συμβούλιο Συνδιαλλαγής για να αποτελέσουν αντικείμενο άπεργιακών αγώνων των χημικών.

Όσον αφορά το κυριώτερο κλαδικό αίτημα των χημικών, δηλαδή την αναγνώριση του επαγγέλματός τους ως άνωγεινίου και επικίνδυνου, όπως διεθνώς είναι παραδεκτό, έτυχε και αυτό της άρνήσεως του ύπουργού κ. Μ. Έβερτ, όταν τό θέμα συζητήθηκε στη βουλή, παρά την ύπόσχεση που ο ίδιος είχε δώσει στον κλάδο.

Τέλος καταγγέλλεται η άπαράδεκτη και άχαρακτήριστη μεταχείριση του Δ.Σ. του συλλόγου εκ μέρους του Υπουργείου και η πάγια παρελκυστική πολιτική του με ύποσχέσεις και χρονοτριβές.

Οι χημικοί του Γενικού Χημείου του Κράτους καλούν τον ύπουργό Οικονομικών κ. Μ. Έβερτ να πραγματοποιήσει έστω και μία από τις ύποσχέσεις του στον κλάδο, αυτή που νομικά επιτρέπει η παρούσα κυβερνητική λειτουργία, δηλαδή την αναγνώριση του έργου των χημικών στις τελωνειακές εργασίες και τη δικαίωση του σχετικού αιτήματος.»

Όσοι επιθυμούν να λάβουν μέρος στο Συνέδριο να συμπληρώσουν τό Δελτίο Συμμετοχής.

ΕΝΩΣΗ ΕΛΛΗΝΩΝ ΧΗΜΙΚΩΝ — ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΧΗΜΙΚΩΝ ΒΟΡΕΙΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΣΤ' ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΧΗΜΕΙΑΣ
Θεσσαλονίκη 30 Νοεμβρίου — 5 Δεκεμβρίου 1981

ΔΗΛΩΣΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

Όνοματεπώνυμο
Ειδικότητα
Επαγγελματική απασχόληση
Διεύθυνση Τηλ.
Τίτλος εισήγησης (για όσους επιθυμούν να παρουσιάσουν)
.....
.....

Το δικαίωμα συμμετοχής (δρχ. 1000 ή 5000) θα καταβληθεί στα γραφεία της Ε.Ε.Χ. ή με ταχυδρομική επιταγή.

Επιθυμώ να πάρω τα πρακτικά του συνεδρίου: ΝΑΙ — ΟΧΙ



ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΣΧΟΛΙΑ

Διεθνής οργάνωση για χημικές επιστήμες σε χώρες υπό ανάπτυξη

Δημιουργήθηκε μία νέα οργάνωση για τη βοήθεια των Χημικών των χωρών του 3ου Κόσμου, από μία ομάδα Χημικών, η οποία συναντήθηκε στα πλαίσια της UNESCO στο Παρίσι από 30 Ιουνίου έως 12 Ιουλίου 1981. Στη συνάντηση ήταν παρόντες Χημικοί από όλες τις χώρες του κόσμου, όπως ο καθηγητής Bergstroin Πρόεδρος του Ίδρυματος NOBEL, ο Dr Fritsche, Γενικός Γραμματέας της Όμοσπονδίας Ευρωπαϊκών Χημικών Ενώσεων (FEC-S), ο καθηγητής Seaborg (βραβείο Νόμπελ), ο καθηγητής Kamchorh Maniparichu Πρόεδρος της Όμοσπονδίας Ασιατικών Χημικών Ενώσεων, ο καθηγητής Zollingern τ. Πρόεδρος της IUPAC κ.ά.

Η οργάνωση ονομάζεται Διεθνής Οργάνωση για Χημικές Επιστήμες υπό ανάπτυξη (IOCD). Η οργάνωση αυτή θα βοηθάει την ενδογενή ανάπτυξη των Χημικών επιστημών στον 3^ο Κόσμο, προωθώντας την πρακτική της Χημείας στον 3^ο Κόσμο.

Προγράμματα στα κάτωθι πεδία πρόκειται να αρχίσουν άμεσα:

1. Αναλυτικές Υπηρεσίες και Βιολογικοί έλεγχοι, χρηματοδοτούμενοι από διάφορες διεθνείς οργανώσεις.
2. Διεθνείς και τοπικές επιτροπές στη Χημική Εκπαίδευση, οι οποίες απαιτούν σύνδεση Πανεπιστημίου και Βιομηχανίας.

Στό έγγυς μέλλον πρόκειται να αρχίσουν 2 ακόμα προγράμματα που θα άφορουν:

1. Χημική σύνδεση με σκοπό να βρεθεί θεραπεία για τροπικές ασθένειες φτωχών λαών, πιθανόν σε συνεργασία με τη Διεθνή Οργάνωση Υγείας.
2. Ένα πρόγραμμα, υπό τον γενικό τίτλο «Χημική έρευνα για ανάπτυξη».

Τοξικολογία του νικελίου

Δημοσιεύτηκε πρόσφατα στο Pure and Applied Chemistry 53, No3, p. 773-781, 1981, η μέθοδος Αναφοράς IUPAC, για την ανάλυση του Νικελίου στον Όρρο και Ούρα, που στηρίζεται στη φασματομετρία ηλεκτροθερμικής άτομικής απορρόφησης. Η μέθοδος ετοιμάστηκε από την Υπο-επιτροπή (IUPAC) για την Περιβαλλοντολο-

γική και Επαγγελματική Τοξικολογία του Νικελίου. Η ίδια αυτή Υπο-επιτροπή με τη συνεργασία της Association of Clinical Chemistry και υπό την αιγίδα της Επιτροπής Τοξικολογίας (IUPAC) είχε οργανώσει το 2ο Διεθνές Συνέδριο για την Τοξικολογία του Νικελίου στην Ουαλία το Σεπτέμβριο του 1980. Τα πεπραγμένα του συνεδρίου κυκλοφόρησαν σε ένα τόμο από την Academic Press Inc. (London).

Στόν τόμο αυτόν περιλαμβάνονται 43 εργασίες που ασχολούνται με

- στατιστικές μελέτες θνησιμότητας ανάμεσα στους εργάτες των εργοστασίων εξευγενισμού του νικελίου, των εγκαταστάσεων ηλεκτροεπιμεταλλώσεων και των βιομηχανικών κατασκευών όπου χρησιμοποιούνται ενώσεις του νικελίου.
 - πειραματικές μελέτες για την νικελο-καρκινογένεση,
 - διερευνήσεις για την λήψη, την διάδοση και αποβολή του νικελίου στα ζώα και τους ανθρώπους,
 - φαρμακολογικά αποτελέσματα του νικελίου,
 - αναλυτική ανάλυση του νικελίου σε βιολογικά δείγματα.
- Ακόμα το βιβλίο αυτό περιέχει και την έναρκτηρία όμιλία του Richard Doll «Σχέση της Επιδημιολογίας με την Πολιτική για την Προφύλαξη από τον Καρκίνο».

Εκδότες του τόμου αυτού είναι ο Dr. S.S. Brown, αντιπρόεδρος και ο Dr. F. W. Sunderman, Jr., πρόεδρος της Επιτροπής Τοξικολογίας IUPAC.

Ε.Δ.

Διαγωνισμός της εταιρείας DOW

Η Εταιρία χημικών προϊόντων DOW προκήρυξε διαγωνισμό για τη συγγραφή δύο εργασιών με θέμα τα πολυμερή και προς το σκοπό αυτό έδωσε στο Έργαστήριο Οργανικής Χημείας του Πανεπιστημίου Αθηνών τό ποσό των 30.000 δρχ.

Ο διαγωνισμός έγινε μεταξύ των φοιτητών του 4ου έτους του τμήματος Χημείας και βραβεύτηκαν οι εργασίες:

1. Χρ. Παπασύρου, «Περί της Δράσεως των Καταλυτικά Ενεργών Ουσιών στις Αντιδράσεις Πολυμερισμού».
2. Γ. Αγγελούσης, Ε. Λάζος και Μ. Μπρατάκος, «Συμπολυμερή Στυρενίου-Διενίου».

Ο διαγωνισμός αυτός ήταν μία ενδιαφέρουσα εμπειρία για τους φοιτητές και για το επιστημονικό προσωπικό του Έργαστηρίου και θα ήταν πολύ ενδιαφέρον να συνεχισθούν αυτές οι προσπάθειες με τη συμμετοχή και άλλων χημικών εταιριών στα προσεχή χρόνια.

Θ.Β.

Δεύτερο Σεμινάριο Εφαρμοσμένων Επιστημών της Ελληνικής Μαθηματικής Εταιρείας

Η Ελληνική Μαθηματική Εταιρεία, μετά την μεγάλη επιτυχία του Πρώτου Σεμιναρίου Εφαρμοσμένων Επι-

στημών, πραγματοποιεί και Δεύτερο Σεμινάριο με περιεχόμενο:

- Επιχειρησιακή Έρευνα
- Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές και
- Οικονομία

Τό σεμινάριο αυτό εντάσσεται στο ευρύτερο πρόγραμμα της εταιρείας για την προώθηση και ανάπτυξη των εφαρμοσμένων επιστημών στην Ελλάδα.

Απευθύνεται σε Μαθηματικούς, Φυσικούς, Χημικούς, Οικονομολόγους, Τεχνικούς και σε στελέχη Δημοσίων Οργανισμών και Ιδιωτικών Επιχειρήσεων.

Υπεύθυνος του Σεμιναρίου ορίστηκε με απόφαση του Δ.Σ. ο Μαθηματικός ειδικός σε θέματα Επιχειρησιακής Έρευνας Δρ. Δ.Β. Παπούλιας.

- Τό περιεχόμενο του Σεμιναρίου θα είναι σε γενικές γραμμές τό εξής:
- Εισαγωγή σε θέματα Ηλεκτρονικών Υπολογιστών (Hardwork and Softwork) σε συνδυασμό με διάφορες εφαρμογές από τόν χώρο τών οικονομικών και κοινωνικών προβλημάτων.
- Μαθήματα Εύρετικού Προγραμματισμού με εφαρμογές σε προβλήματα Βιομηχανίας, Συγκοινωνιών και Εκπαίδευσης.
- Μαθήματα Μαθηματικού Προγραμματισμού σε εφαρμογές σε προβλήματα Βιομηχανίας και Δημόσιας Διοίκησης.
- Μαθήματα θεωρίας Αναμονής με εφαρμογές σε διάφορα προβλήματα της Οικονομίας.
- Μαθήματα για αξιολόγηση επενδύσεων.
- Μαθήματα Προσομοίωσης.
- Μαθήματα σε θέματα μεθοδολογίας της Επιχειρησιακής Έρευνας.
- Εισαγωγικά Μαθήματα στη θεωρία Πιθανοτήτων.

Στά πλαίσια του Σεμιναρίου θα πραγματοποιηθούν διαλέξεις σε διάφορα επίκαιρα θέματα από διακεκριμένους επιστήμονες.

Ομιλητές στο Σεμινάριο θα είναι:

- Ν. Γιαννακόπουλος
- Ι. Δούκας
- Σ. Κουινιάς

- Γ. Κριμπάς
- Λ. Λαμπρόπουλος
- Ν. Μπλέσιος
- Ι.-Χ. Παναγιωτόπουλος
- Δ. Παπούλιας
- Α. Σισούρας
- Ν. Τσαρούχης

Τό σεμινάριο θα είναι διάρκειας 32 ώρων και θα πραγματοποιηθεί στα γραφεία της Ελληνικής Μαθηματικής Έταιρείας Πανεπιστημίου 34 κατά τούς μήνες Νοέμβριο- Δεκέμβριο, Τρίτη και Πέμπτη 6-8 μμ.

Στό δικαίωμα συμμετοχής ορίστηκε με απόφαση του Δ.Σ. σε

2000 δρχ. για τά μέλη της ΕΜΕ και
5000 δρχ. για τά μή μέλη

Τό ποσό αυτό συμπεριλαμβάνεται και τό έντυπο υλικό πού θα διανεμηθεί για τίς ανάγκες Σεμιναρίου. Στό Σεμινάριο θα γίνουν δεκτοί και 10 φοιτητές χωρίς πληρωμή.

Σέ όσους θα παρακολουθήσουν τό σεμινάριο θα χορηγηθεί Πιστοποιητικό Συμμετοχής

Η έγγραφη στό σεμινάριο θα γίνει κατά σειρά προτεραιότητας ύποβολής της αίτησης συμμετοχής.

Πληροφορίες από κ. Μεταξά, Ε.Μ.Ε., Πανεπιστημίου 34 τηλ. 3617784 - 3616532

Η Εθνική Σπουδαστική Ένωση Ελλάδας

(Ε.Σ.Ε.Ε.) πού έχει τά γραφεία της στό Κ.Α.Τ.Ε. του Αιγάλεω άρχισε νά εκδίδει ένα ένημερωτικό φυλλάδιο (δελτίο) πού θα ένημερώνει για τίς πρόσφατες έξελίξεις στό χώρο της Άνώτερης Τεχνικής Εκπαίδευσης στη χώρα μας.

Τό 4ο ένημερωτικό δελτίο του Κ.Σ. της Ε.Σ.Ε.Ε. πού ήρθε στό γραφεία της Ε.Ε.Χ. περιέχει τήν απόφαση του ΣΤ' Πανοπουδαστικού Συνέδριου της Ε.Σ.Ε.Ε. (τό πρόγραμμα δράσης), για τήν περίοδο Άπρίλιος 81 - Άπρίλιος 83

Προκήρυξη θέσεως

Προκηρύσσονται για πλήρωση από τό Έργαστήριο Χημικής Τεχνολογίας του Πανεπιστημίου Πατρών θέσεις: Επιμελητού, συνεργάτου έρευνητού και παρασκευαστού. Πληροφορίες από τόν Καθηγητή Άλ. Τσόλη τηλ. 061-991811

Υποτροφίες

Η Υπηρεσία Επιστημονικής Έρευνας και Τεχνολογίας (Λεωφ. Βασ. Κων/νου 48 Άθήνα 501) και ή διεύθυνση Διεθνούς Συνεργασίας προκήρυξε ύποτροφίες, μέσα στό πλαίσια του προγράμματος της Κοινότητας στην περιοχή της Επιστημονικής και Τεχνικής Εκπαίδευσης.

Υποδείγματα της αίτησεως και περισσότερες πληροφορίες μπορούν οι ενδιαφερόμενοι νά παίρνουν από τόν κ. Δενιζό τηλ. 749.105.



ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΣΥΜΠΟΣΙΑ ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ



2-5 Νοεμβρίου 1981, Gradignan, Bourdeaux, Γαλλία. Συνέδριο για την Αποθήκευση - Ηλεκτροχημικής Ενέργειας - Στερεά υλικά Μπαταριών. Οργανωτής EU-CHEM.

23-25 Νοεμβρίου 1981, Βαρκελώνη, Ισπανία 2ο Διεθνές Συνέδριο για Αναλυτικές Τεχνικές στη Χημεία του Περιβάλλοντος. Οργανωτής το Χημικό Τμήμα της Καταλανικής Φυσικής, Χημικής και Μαθηματικής Έταιρείας.

1982

23-26 Μαρτίου 1982, Λισσαβόνα, Πορτογαλία. 2ο Διεθνές Συνέδριο για την Θερμοδυναμικών διαλυμάτων μη ηλεκτρολυτών. Οργανωτές η Πορτογαλική, η Ισπανική και η Γαλλική Χημική Έταιρεία.

23-27 Μαρτίου 1982, Πανεπιστήμιο του Sussex, Brighton, Αγγλία. Διεθνές Συνέδριο για την Ασφαλή Χρήση των Διαλυτών. Οργανωτής IUPAC.

19-20 Απριλίου 1982, Bad Nauheim, Γερμανία. Ημε-

ρίδα για Πολυμερή με Ασυνήθιστες Ιδιότητες. Οργανωτής η Ένωση Γερμανών Χημικών.

21-23 Απριλίου 1982, Neuherberg, Γερμανία. 2η Διεθνής Συνάντηση με θέμα την Αναλυτική Χημεία Ίχνοστοιχείων στην Ιατρική και την Βιολογία.

27-30 Απριλίου 1982, Μόναχο, Γερμανία. Παγκόσμια Ημερίδα Βιοχημικής και Ένοργάνου Αναλύσεως. Οργανωτής η Ένωση Γερμανών Χημικών.

11-14 Μαρτίου 1982, Gent, Βέλγιο. 4ο Διεθνές Συμπόσιο Ποσοτικής Φασματοσκοπίας Μάζας στις Βιολογικές Επιστήμες.

6-12 Ιουνίου 1982, Frankfurt, Γερμανία. Ευρωπαϊκό Συνέδριο Χημικής Μηχανικής και Έκθεση AICHEM. Οργανωτής DECHEMA

5-9 Ιουλίου 1982, Πανεπιστήμιο του Kent, Αγγλία. 3ο Διεθνές Συνέδριο για τους Μηχανισμούς αντιδράσεων σε διαλύματα. Οργανωτής η Βασιλική Έταιρεία Χημείας.

ΚΩΣΤΑΣ ΤΖΗΚΑΣ (1940 - 1981)

Ο Κώστας Τζήκας γεννήθηκε τό 1940. Δέν προήρχετο από πλούσιους γονείς, ούτε από οικογένεια μέ φαντασμένο μυαλό.

Μεγάλωσε μέσα εις τήν σκληρή βιοπάλη τής ζωής, και τόν διέκρινε ή σύνεση και ή ήθική. Από μικρός φάνηκε ότι είχε έφεση εις τίς θετικές έπιστήμες.

Τό 1960 μπήκε εις τό χημικό τμήμα τής Φυσικομαθηματικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών.

Παράλληλα όμως για να καταφέρει να άνταπεξέλεθη εις τίς δυσκολίες τής ζωής, εργάσθηκε-φοιτητής ών - εις τό Κέντρο Έρευνών του Υπουργείου Δημοσίων Έργων, ως ήμερομίσθιος. Εις τήν σκληρή αυτή προσπάθεια, είχε άπερίοριστο θάρρος και άμέτρητη ύπομονή και έπιμονή. Και ήλθε κάποτε ή στιγμή, να άξιοποίηση τίς τεχνικές του γνώσεις εις τήν ύπηρεσίαν του Υπουργείου Δημοσίων Έργων, παράλληλα μέ τήν μόρφωσή του, ως χημικού του Πανεπιστημίου Αθηνών.

Όσοι τόν γνώρισαν και συνεργάσθηκαν μαζί του (συνάδελφοι, τεχνίτες εργάτες, ιδιώτες και φίλοι) θυμούνται τήν καλωσύνη του, τήν πραότητα του χαρακτήρος του, τήν ειλικρίνειά του και τήν προσήλωσή του εις τόν τομέα τής άπασχολήσεώς του.

Κανείς ποτέ δέν έφυγε από κοντά του πικραμένος, γιατί ποτέ του κανέναν δέν έπικρανε.

Όυτε και έκανε διακρίσεις εις τήν ζωή του, γιατί όλους τούς θεωρούσε σαν άδελφια του.

Αλλά και όσοι δέν τόν γνώρισαν θα θυμούνται από μακριά, τό άμερόληπτο τών πράξεών του, και τήν ταχύτητα τών ένεργειών του, εις τήν έπεξεργασία και διεκπεραίωσιν οποιασδήποτε ύπηρεσιακής ή φιλικής ή κοινωνικής ύποθέσεως.

Παράλληλα όμως μέ τήν ύπηρεσιακή του σταδιοδρομία, άνέπτυξε και επαγγελματική τοιαύτη, έτσι ώστε κατάφερε να προσφέρει μιá θετική βοήθεια εις τό σύνολο τών Έλλήνων Χημικών, σε ώρες ή περιόδους πού ή παρουσία του ήταν πολύτιμη.

Και εις τήν καλύτερη φάση τής ζωής του, άκριβώς τότε πού θα χαιρόταν τίς προσπάθειές του και τούς κόπους του, άξιοποιώντας εις μέν τήν εργασία του τίς τεχνικές του γνώσεις, εις τήν κοινωνία δέ τήν έπιστημονική του κατάρτιση, ήλθε τό τέλος. Τό δραματικό αυτό τέλος, πού τόν άνάγκασε τόν Ιούνιο του 1981 να φύγη από τήν ζωή.

Ο Κώστας Τζήκας άφησε πίσω του ένα μεγάλο κενό, τό όποϊόν άπλώνεται εις τήν οικογένειά του, εις τήν εργασία του, εις τήν επαγγελματική του θέση και εις τήν κοινωνική του ύπόσταση.

Όμως για μάς πού τόν γνωρίσαμε, δέν πέθανε. Ζει μέσα εις τήν ψυχήν μας, και θα ζει πάντα, σαν μιá άνάμνηση γλυκειά, πού τό πέρασμα του χρόνου δέν είναι ικανό να τήν σβύσει.